

Osobitná správa

Prevádzková efektívnosť ECB pri krízovom riadení bánk

(podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ)

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Audítorský tím

V osobitných správach Dvora audítorov sa predkladajú výsledky vybraných auditov výkonnosti a auditov zhody, ktoré sa týkajú konkrétnych rozpočtových oblastí alebo tematických oblastí riadenia. Dvor audítorov vyberá a navrhuje tieto audítorské úlohy tak, aby mali maximálny dosah, pričom sa zohľadňujú riziká pre výkonnosť či zhodu, výška súvisiacich príjmov alebo výdavkov, budúci vývoj a politický a verejný záujem.

Túto správu vypracovala audítorská komora IV, ktorej predsedá člen EDA Baudilio Tomé Muguruza a ktorá sa zameriava na oblasti regulácie trhov a konkurencieschopnej ekonomiky. Audit sa vykonal pod vedením člena EDA Kevina Cardiffa. Pri vypracovaní správy mu podporu poskytli Gediminas Mačys, vedúci kabinetu, Shane Enright, atašé, Tony Murphy, riaditeľ, Zacharias Kolias, riaditeľ, a Mirko Gottmann, vedúci úlohy. Audítorský tím tvorili Paraskevi Demourtzidou, Jörg Genner, Violeta Radu a Giorgos Tsikkos.

Zľava doprava: Paraskevi Demourtzidou, Shane Enright, Jörg Genner, Mirko Gottmann, Kevin Cardiff, Giorgos Tsikkos, Zacharias Kolias, Violeta Radu, Gediminas Mačys.

OBSAH

	Bod
Skratky	
Glosár	
Zhrnutie	I – XI
Úvod	1 – 10
Auditorský prístup a metodika auditu	11 – 16
Pripomienky	17 – 119
Organizačná štruktúra, prijímanie a pridelenie zamestnancov na činnosti krízového riadenia	17 – 25
Celkovo je organizačná štruktúra primeraná ...	18 – 21
... napriek počiatočným nedostatkom v plánovaní	22 – 23
Celkovo bolo prijímanie zamestnancov do CRM efektívne	24
... ale ECB nemá konkrétne postupy na prehodnotenie pridelenia zamestnancov do SDT v krízovej situácii a preloženie zamestnancov, aby bola umožnená prevádzková efektívnosť jej riadenia	25
Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením	26 – 43
Vytvorenie koordinácie a spolupráce s ostatnými orgánmi stále nie je dokončené	30 – 33
Interakciu so SRB a ďalšími zainteresovanými stranami je potrebné zlepšiť	34 – 43
Plánovanie ozdravenia	44 – 66
Po prechodnej fáze ECB stanovila jednotný harmonogram predkladania plánov ozdravenia ...	47
... ale dosiahnutie spoločných rozhodnutí o plánoch ozdravenia skupín zostávalo výzvou	48 – 49
Využívanie národných expertov znamená potenciálne konflikty týkajúce sa správy	50

CRM monitoruje proces plánovania ozdravenia a poskytuje všeobecné usmernenia SDT a bankám, potrebuje však určité zlepšenia	51 – 54
ECB uviedla do praxe právne požiadavky na posudzovanie plánov ozdravenia v nástroji, ktorý je efektívny a zväčša ucelený	55 – 59
... avšak výsledky plánovania ozdravenia sa nevyužívajú systematicky na identifikáciu krízy alebo riadenie	60 – 61
Subjekty, nad ktorými sa vykonáva dohľad, sú vo všeobecnosti pozitívne v súvislosti s procesom plánovania ozdravenia	62 – 64
Pre obmedzenia vzorky, ktorú nám ECB poskytla, nemôžeme vyvodiť závery o posúdeniach plánov ozdravenia	65 – 66
Identifikovanie krízy	67 – 91
ECB prideliť úlohy a stanovila všeobecné pracovné postupy pre identifikáciu krízy a reakciu na ňu, ale jej usmernenia k vykonávaniu príslušných ustanovení nie sú vypracované dostatočne	69 – 72
Procesy ECB na identifikovanie krízy ...	73 – 74
... neexistuje však spoločný súbor ukazovateľov s jasnými prahovými hodnotami na určenie zhoršenia situácie a kľúčové identifikátory majú niekoľko nedostatkov ...	75 – 79
... a systémy monitorovania je potrebné zlepšiť	80 – 87
Do značnej miery závisí od dohliadacích tímov, aby rozhodli, kedy vykonať posúdenia včasnej intervencie a ako ich prezentovať	88 – 91
Reakcia na krízu	92 – 119
Charakter a rozsah zintenzívnenej činnosti dohľadu vymedzuje každý SDT	93
Nástroje na monitorovanie likvidity boli zriadené ...	94 – 95
... ale na to, aby boli prevádzkovo efektívne, by sa v procese museli vyčísliť vzniknuté alebo pravdepodobné straty	96 – 99
Viac usmernení je požadovaných k právomociam a praktickým opatreniam ...	100 – 104
... k monitorovaniu vykonávania opatrení ...	105 – 106
... k zrozumiteľnosti usmernení k posúdeniam FOLTF	107 – 109

... a k činnostiam odborného vzdelávania a simuláciám s cieľom zvýšiť prevádzkovú efektívnosť riadenia	110 – 111
Dokumentáciu o reakcii na krízu v posúdeniach včasnej intervencie je potrebné zlepšiť	112 – 119
Závery a odporúčania	120 – 130
Organizačná štruktúra	121
Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením	122 – 123
Plánovanie ozdravenia	124
Identifikovanie krízy	125 – 126
Reakcia na krízu	127 – 130

Príloha I – Obmedzenie rozsahu

Príloha II – Procesné kroky, ktoré je potrebné dodržať počas posudzovania plánov ozdravenia v kontexte kolégií orgánov dohľadu

Príloha III – Prieskum medzi subjektmi, nad ktorými sa vykonáva dohľad

Odpovede ECB

SKRATKY

BCBS: Bazilejský výbor pre bankový dohľad

BRRD: Smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk

CMG: Skupina pre krízové riadenie

CMN: Sieť pre riešenie kríz

CMT: Tím krízového riadenia na vysokej úrovni

CRD: Smernica o kapitálových požiadavkách

CRM: Divízia krízového riadenia

ČŠ: Členské štáty

EAP: Núdzový akčný plán

EBA: Európsky orgán pre bankovníctvo

ECB: Európska centrálna banka

EDA: Európsky dvor audítorov

ESCB: Európsky systém centrálnych bánk

ESMA: Európsky orgán pre cenné papiere a trhy

ESRB: Európsky výbor pre systémové riziká

EÚ: Európska únia

FICO: Finančné konglomeráty

FOLTF: Zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá

FSB: Rada pre finančnú stabilitu

GR pre štatistiku: Generálne riaditeľstvo pre štatistiku

G-SIB: Globálne systémovo dôležité banky

G-SIFI: Globálne systémovo dôležité finančné inštitúcie

ICAAP: Postup hodnotenia primeranosti interného kapitálu

ILAAP: Postup hodnotenia primeranosti internej likvidity

IMAS: Systém správy informácií

IS-CMT: Tím krízového riadenia konkrétnej inštitúcie

JMD: Jednotný mechanizmus dohľadu

KB: Kontaktný bod

MDA: Maximálna rozdeliteľná suma

MoP: Memorandum o porozumení

MVI: Menej významná inštitúcia

Nariadenie o JMD: Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu

NÚ: Nesplácané úvery

PVO: Príslušný vnútroštátny orgán

RAS: Systém hodnotenia rizík

RG: Rada guvernérov

RIA: Divízia analýzy rizík

RTS: Regulačné technické predpisy

SB: Rada pre dohľad

SDT: Spoločné dohliadacie tímy

SRB: Jednotná rada pre riešenie krízových situácií

SREP: Postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu

SRM: Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií

VI: Významná inštitúcia

WCCA: Písomné dohody o koordinácii a spolupráci

ZFEÚ: Zmluva o fungovaní EÚ

GLOSÁR:

Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB)	Európsky výbor pre systémové riziká má za úlohu dohliadať nad rizikami vo finančnom systéme v celej EÚ (makroprudenciálny dohľad).
Globálne systémovo dôležité finančné inštitúcie	V novembri 2011 Rada pre finančnú stabilitu (FSB) uverejnila integrovaný súbor politických opatrení na riešenie systémových a morálnych rizík súvisiacich so systémovo dôležitými bankami. V tejto publikácii FSB identifikovala ako globálne systémovo dôležité finančné inštitúcie (G-SIFI) prvotnú skupinu veľkých bánk uplatniac metodiku vypracovanú Bazilejským výborom pre bankový dohľad (BCBS).
Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB)	V rámci nového mechanizmu riešenia krízových situácií bánk v eurozóne sa významné právomoci preniesli na Jednotnú radu pre riešenie krízových situácií (SRB). Cieľom rady je zabezpečiť plynulé riešenie krízových situácií bánk na pokraji úpadku s minimálnym dosahom na reálnu ekonomiku a verejné financie. Stanovuje jednotné pravidlá a postupy pre významné banky na pokraji úpadku pod dohľadom ECB a ďalších cezhraničných skupín. Odstraňuje prekážky riešenia krízových situácií, napr. interná organizácia a operácie banky, cezhraničné uznanie opatrení na riešenie krízových situácií.
Jednotný mechanizmus dohľadu (JMD)	Jednotný mechanizmus dohľadu (JMD) je systém bankového dohľadu v eurozóne. Zahŕňa ECB a vnútroštátne orgány dohľadu zúčastnených krajín. Jeho cieľom je: <ul style="list-style-type: none"> • zaistiť bezpečnosť a zdravie európskeho bankového systému, • zvýšiť finančnú integráciu a stabilitu, • zabezpečiť jednotný dohľad. JMD je jedným z dvoch pilierov bankovej únie EÚ spolu s jednotným mechanizmom riešenia krízových situácií.
Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (SRM)	Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (SRM) je jedným z pilierov bankovej únie popri JMD. Sústreďujú sa v ňom kľúčové kompetencie a zdroje na riadenie zlyhania akejkoľvek úverovej inštitúcie v zúčastnených členských štátoch.
Maximálna rozdeliteľná suma (MDA)	Maximálna suma, ktorú banka môže vyplatiť, napr. na bonusy či dividendy.
Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu (nariadenie o JMD)	Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu (nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami) (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).
Postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP)	Postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) pre banky pod priamym dohľadom ECB vykonávajú SDT s cieľom zabezpečiť, aby mali inštitúcie, nad ktorými sa vykonáva dohľad, zavedené primerané opatrenia, stratégie, procesy a mechanizmy, aby mali primeraný kapitál

	a likviditu v súlade s príslušnými pravidlami, a aby riadne hospodárili a kryli riziká, ktorým sú alebo môžu byť vystavené. Výsledkom postupu SREP je individuálne skóre pre každú banku.
Posúdenie inštitúcií, ktoré zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú	Posúdenie vykonané orgánom dohľadu alebo orgánom pre riešenie krízových situácií, ak banka porušuje alebo v blízkej budúcnosti pravdepodobne poruší požiadavky na zachovanie povolenia, čo môže vyvolať jej platobnú neschopnosť alebo spustiť postupy riešenia krízových situácií. Dôvody takéhoto určenia môžu byť okrem iného nasledujúce: vznikli alebo pravdepodobne jej vzniknú straty, ktoré vyčerpajú všetky jej vlastné zdroje; jej aktíva sú alebo pravdepodobne budú v blízkej budúcnosti nižšie ako jej záväzky; nie je alebo v blízkej budúcnosti pravdepodobne nebude schopná uhrádzať svoje záväzky v čase splatnosti.
Príslušný vnútroštátny orgán (PVO)	Príslušný vnútroštátny orgán (PVO) je vnútroštátny orgán so zodpovednosťou za bankový dohľad. Môže ísť buď o centrálnu banku alebo špecifický subjekt venujúci sa bankovému dohľadu, prípadne dvojstupňový model. Tento pojem sa používa na zahrnutie rôznych typov inštitúcií, ktoré vykonávajú bankový dohľad v Európe.
Sieť pre riešenie kríz (CMN)	Sieť útvarov pre riešenie kríz v príslušných vnútroštátnych orgánoch (PVO)
Skupina pre krízové riadenie (CMG)	Domáce a kľúčové hostiteľské orgány všetkých globálne systémovo dôležitých finančných inštitúcií by mali mať vytvorené skupiny pre krízové riadenie, aby podporili pripravenosť na cezhraničné finančné krízy, ktoré ovplyvňujú firmu, a uľahčili ich riadenie a riešenie. Skupiny pre krízové riadenie by mali zahŕňať orgány dohľadu, centrálné banky, orgány pre riešenie krízových situácií, ministerstvá financií a verejné orgány zodpovedné za záručné systémy v jurisdikcii, ktorá je domácou alebo hostiteľskou pre subjekty skupiny, ktoré sú významné pre jej riešenie, a mali by úzko spolupracovať s orgánmi v iných jurisdikciách, v ktorých sú firmy systematicky prítomné.
Smernica o kapitálových požiadavkách (CRD)	Smernica o kapitálových požiadavkách (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES) (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).
Smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (BRRD)	Smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190)).
Spoločné dohliadacie	Každodenný dohľad nad významnými inštitúciami v rámci JMD vykonávajú spoločné dohliadacie tímy (SDT). SDT sa skladajú zo zamestnancov ECB

tímy (SDT):	a PVO krajín, v ktorých majú sídlo úverové inštitúcie, dcérske spoločnosti bánk alebo významné cezhraničné pobočky príslušnej bankovej skupiny. SDT sa zriaďuje pre každú významnú inštitúciu.
-------------	--

ZHRNUTIE

O jednotnom mechanizme dohľadu

I. Finančná kríza z roku 2008 podnietila veľké zmeny vo finančnom riadení v EÚ. Posilnil sa právny rámec pre bankový dohľad a v roku 2014 bol zriadený jednotný mechanizmus dohľadu (JMD). Dohľad nad veľkými bankami v eurozóne sa stal zodpovednosťou Európskej centrálnej banky (ECB). JMD zahŕňa Európsku centrálnu banku (ECB) a vnútroštátne orgány dohľadu zúčastnených krajín. Jedným z jeho hlavných cieľov je posilniť stabilitu bankového systému eurozóny.

Čo sme kontrolovali

II. V rámci tohto auditu sme preskúmali prevádzkovú efektívnosť riadenia ECB jednej konkrétnej úlohy dohľadu – krízového riadenia. Ide o proces, ktorý využívajú orgány dohľadu na identifikovanie bánk, ktoré majú finančné ťažkosti, a intervenovanie v prípade potreby. Cieľom krízového riadenia je zachovanie finančnej stability a zníženie spoliehania sa na verejné financie. Súčasťou krízového riadenia je predbežné plánovanie ozdravenia bánk s cieľom pripraviť sa na krízové situácie. Jeho súčasťou je tiež identifikovanie zhoršenia finančnej situácie banky orgánom dohľadu a v prípade potreby využitie právomoci včasnej intervencie.

Čo sme zistili

III. ECB vo svojej úlohe dohľadu stanovila celkovo stabilný rámec pre postupy krízového riadenia. Organizačná štruktúra ECB a zdroje na posudzovanie plánov ozdravenia a dohľad nad bankami v kríze sú uspokojivé, a to napriek nedostatkom v počiatočnom plánovaní a potrebe zlepšiť pridelovanie zamestnancov na najnaliehavejšie situácie.

IV. ECB dokončuje opatrenia pre externú spoluprácu a koordináciu s ostatnými orgánmi dohľadu a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií. Zostávajúce problémy však majú potenciál oneskoriť a obmedziť zdieľanie informácií a znížiť efektívnosť koordinácie.

V. Proces ECB pre posúdenie plánov ozdravenia bánk je pozitívny. Sú zavedené postupy na predkladanie a monitorovanie a hodnotitelia majú prístup k užitočným nástrojom

a usmerneniam, hoci by ich bolo možné zlepšiť, a to najmä v oblasti ukazovateľov plánov ozdravenia. Okrem toho sa výsledky posúdenia plánov ozdravenia nevyužívajú systematicky na identifikáciu krízy a reakciu na ňu. Taktiež nemôžeme vyvodiť záver o prevádzkovej efektívnosti riadenia tohto procesu v praxi, pretože nám ECB neposkytla dostatočné dôkazy.

VI. Konceptia prevádzkového rámca krízového riadenia ECB má určité nedostatky a existujú náznaky jeho neefektívneho vykonávania. Usmernenia k posúdeniu včasnej intervencie nie sú dostatočne vypracované a nie sú v nich vymedzené objektívne kritériá či ukazovatele, aby sa určilo, či sa banka dostala do krízovej situácie. Neexistujú usmernenia k čo najlepšiemu využívaniu právomocí ECB alebo najprimeranejších opatrení, ktoré sa majú zväžiť v konkrétnych scenároch. Nezískali sme ucelené dôkazy o skutočnom využívaní jej právomocí, takže nemôžeme vyvodiť záver o efektívnosti jej riadenia v praxi. Usmernenia k posúdeniu „inštitúcií, ktoré zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú“, majú tiež obmedzenia z hľadiska rozsahu a podrobností.

Prístup k dôkazom

VII. ECB nám odmietla poskytnúť dôležité dôkazy, ktoré sme požadovali na účely vykonania auditu, čo malo negatívny vplyv na našu auditorskú prácu. To znamená, že naše pripomienky a závery sú predbežné. Môžeme vyvodiť celkové závery o koncepcii procesov ECB, ale nemôžeme potvrdiť prevádzkovú efektívnosť krízového riadenia ECB v praxi.

Čo odporúčame

VIII. Vyjadrujeme niekoľko odporúčaní na zlepšenie krízového riadenia ECB.

IX. V oblasti spolupráce by ECB mala zlepšiť koordináciu s externými aktérmi a prijať interný rámec pre doplnkový dohľad nad finančnými konglomerátmi. Pokiaľ ide o plánovanie ozdravenia, ECB by mala poskytnúť dodatočné usmernenia ku kalibrácii ukazovateľov plánov ozdravenia.

X. Pokiaľ ide o identifikovanie krízy, ECB by mala viac rozvinúť svoje usmernenia k posúdeniam včasnej intervencie a stanoviť ukazovatele pre určenie zhoršenia finančnej situácie banky. Za týchto okolností by tiež mala systematicky využívať informácie z posúdení plánov ozdravenia.

XI. V oblasti reakcie na krízu by ECB mala zabezpečiť, aby sa vyčísľili problémy pred tým, ako sa zväžia opatrenia reakcie na krízu, a zaviesť predkladanie správ na účely systematického monitorovania kvality aktív. Tiež by mala ďalej rozvinúť svoje prevádzkové usmernenia k posúdeniam včasnej intervencie vrátane systematického využívania prehľadu, ktorý získava z posudzovania plánov ozdravenia bánk. A napokon, v oblasti „posúdení inštitúcií, ktoré zlyhávajú alebo pravdepodobne zlyhajú” by ECB mala viac rozvinúť svoje prevádzkové usmernenia.

ÚVOD

1. Jedným z ponaučení finančnej krízy z roku 2008 bolo, že regulačný rámec bánk bolo potrebné posilniť s cieľom zabezpečiť lepšie krízové riadenie. V Európskej únii (EÚ) bola táto potreba riešená transpozíciou smernice 2014/59/EÚ, všeobecne známou ako smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, do vnútroštátneho práva. Stanovuje sa v nej spoločný európsky rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií.
2. V súlade s novými globálnymi štandardmi sa skladá z troch pilierov: plánovanie ozdravenia bankami, včasná intervencia orgánmi dohľadu a riešenie krízových situácií ako posledná možnosť. Európska komisia tiež prijala vykonávacie nariadenia. Spolu s usmerneniami vydanými Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA) sa v nich vykladá a vysvetľuje regulačný rámec a majú za cieľ zabezpečiť jeho jednotné uplatňovanie.
3. V rámci jednotného mechanizmu dohľadu (JMD)¹ má Európska centrálna banka (ECB) od novembra 2014 zodpovednosť za zabezpečenie efektívneho prevádzkového riadenia úloh súvisiacich s posúdením plánov ozdravenia významných bánk a tiež za včasnú intervenciu pri bankách eurozóny. V júli 2017 ECB priamo dohliadala nad 120 významnými bankami v eurozóne, ktoré vlastnili tesne nad 80 % bankových aktív alebo približne 22 000 mld. EUR. ECB odhaduje svoje celkové náklady na prudenciálny dohľad nad bankovým systémom v roku 2017 na 490 mil. EUR, ktorý financujú samotné banky prostredníctvom odvodov.
4. Plánovanie ozdravenia a včasná intervencia majú zabezpečiť zmiernenie krízy či už samotnými bankami alebo opatreniami orgánov dohľadu. Krízové situácie sa na účely tejto správy vymedzujú tak, že k nim dôjde, keď sa okolnosti v banke zhoršia natoľko, že je ohrozená jej finančná situácia. Táto úloha dohľadu si vyžaduje rámec krízového riadenia. Ide o proces prípravy na krízové situácie a identifikáciu a reakciu na ne, keď vzniknú.
5. Plánovanie ozdravenia je novou zložkou regulačného rámca. V rámci smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk sú teraz banky povinné vypracovať a dodržiavať

¹ JMD je systém bankového dohľadu v EÚ. JMD zahŕňa ECB a vnútroštátne orgány dohľadu zúčastnených krajín. Jeho hlavnými cieľmi je posilniť stabilitu európskeho bankového systému, zvýšiť finančnú integráciu a stabilitu a zabezpečiť jednotný dohľad.

plány ozdravenia, ktoré pozostávajú z opatrení, ktorých cieľom je obnoviť ich finančnú situáciu ako prvú reakciu na jej zhoršenie. Orgány dohľadu nad bankami posudzujú kvalitu týchto plánov a určujú, či sú dôveryhodné a realizovateľné.

6. Podľa názoru Bazilejského výboru pre bankový dohľad (BCBS) „včasnou intervenciou možno predísť tomu, aby sa zistené nedostatky vyvinuli do ohrozenia bezpečnosti a zdravia“². Je to zásadne dôležitá zložka krízového riadenia orgánmi dohľadu. V smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk bol zavedený ucelený súbor nástrojov včasnej intervencie, v nariadení EÚ, ktorým sa zriaďuje JMD³, sa ECB tiež zverujú právomoci včasnej intervencie.

7. Účinné krízové riadenie preto teraz závisí predovšetkým od prevádzkovej efektívnosti riadenia rozsiahlych právomocí ECB. Medzi ne patrí budovanie kapacít dohľadu s cieľom identifikovať nepriaznivý vývoj a reagovať naň v počiatočnej fáze. Patrí sem aj zabezpečenie primeraného toku informácií interne aj externe a včasné rozhodovanie. Poslednou podmienkou prevádzkovej efektívnosti riadenia krízovej situácie je hladká výmena informácií a efektívna koordinácia s ostatnými orgánmi dohľadu a príslušnými úradmi.

8. Posúdenie plánov ozdravenia a určenie krízových situácií sú citlivé rozhodnutia, ktoré by sa mali opierať o spoľahlivý proces. To isté platí o využívaní právomocí dohľadu, pretože opatrenia musia byť prispôsobené riešeniu problému cielene a proporcionálne. Hlavnou výzvou je stanoviť kritériá, ktoré umožnia jednotný prístup k bankám s rôznymi obchodnými modelmi na rôznych trhoch, nad ktorými vykonávajú dohľad tímy s rôznymi skúsenosťami v oblasti dohľadu.

9. Je preto potrebná rovnováha medzi kritériami, ktoré sú všeobecné a prierezové, a kritériami, ktoré sú špecifické pre danú inštitúciu, a súčasne umožniť pružnosť pri ich uplatňovaní. Všetky kritériá musia byť súčasne dostatočne explicitné a dôkladné na to, aby zabezpečili jednotnosť dohľadu a ochranu pred náklonnosťou k nečinnosti (relatívna

² Základné zásady výboru BCBS účinného bankového dohľadu (2012), s. 4.

³ Pozri nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami.

výhoda z ničnerobenia) a regulačným zajatím (presadzovanie záujmov banky pred verejnými záujmami).

10. Približne dve tretiny bánk, ktoré boli predmetom postupov krízového riadenia ECB, mali skóre postupu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP)⁴ štyri (najhoršia klasifikácia pred tým, ako sa banka klasifikuje ako „inštitúcia, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá“ (FOLTF), a jedna tretina mala skóre tri. Len jedna banka mala skóre SREP dva. Väčšina bánk podliehala krízovému riadeniu aspoň jeden rok – a niektoré celé obdobie. Z údajov za rok 2016 vyplýva, že 11 % bánk v Európe malo skóre SREP štyri. V druhom štvrtroku 2016 malo päť bánk výšku kapitálu pod spúšťacím bodom pre MDA.

AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP A METODIKA AUDITU

11. Preskúmali sme, či ECB vo svojej úlohe dohľadu riadila stanovenie prevádzkovo efektívneho rámca postupov krízového riadenia⁵. Konkrétne sme sa zamerali na to, či:

- a) metodiky dohľadu ECB a súvisiace postupy efektívne identifikovali a reagovali na významné zhoršenie finančnej situácie banky; a
- b) či prevádzkové postupy a opatrenia pre koordináciu a spoluprácu v rámci ECB a s ostatnými relevantnými aktérmi umožňujú efektívne krízové riadenie.

⁴ SREP znamená „postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu“. Hlavným účelom SREP je zabezpečiť, aby inštitúcie mali primerané opatrenia (vrátane stratégií, procesov a mechanizmov) a aby mali primeraný kapitál a likviditu na zabezpečenie riadneho hospodárenia a krytia rizík.

⁵ Náš mandát vykonávať audit prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB je explicitne potvrdený v článku 27 ods. 2 protokolu (č. 4) o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a ECB a v článku 20 ods. 7 nariadenia o JMD.

12. V tejto súvislosti sa v rámci auditu preskúmalo nasledovné:

- a) organizačná štruktúra ECB a procesy prijímania a pridelovania zamestnancov;
- b) jej procesy výmeny informácií, koordinácia a spolupráca interne aj externe s ostatnými zainteresovanými stranami;
- c) jej procesy posudzovania plánov ozdravenia vrátane nástrojov a postupov podpory;
- d) jej procesy na vykonávanie rámca včasnej intervencie vrátane kritérií a metód na zabezpečenie identifikovania krízy v počiatočnej fáze a primeraných opatrení.

13. Kritériá auditu boli odvodené z týchto zdrojov:

- a) príslušné právne predpisy – smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, smernica o kapitálových požiadavkách (CRD IV)⁶ a nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu (nariadenie o JMD);
- b) príslušné delegované nariadenia Komisie a usmernenia EBA;
- c) relevantné všeobecné štandardy (BCBS a Rada pre finančnú stabilitu (FSB)); a
- d) vnútorné pravidlá a postupy ECB.

14. Audítorské dôkazy sme zhromaždili prostredníctvom zasadnutí a rozhovorov s kľúčovými zamestnancami ECB pôsobiacimi v oblasti dohľadu a preskúmania niektorých interných dokumentov a verejne dostupných údajov. Okrem našej audítorskej práce v ECB sme všetkým významným bankám zaslali dotazník s cieľom získať spätnú väzbu o efektívnosti procesu plánovania ozdravenia.

15. Audit sa zameral len na prevádzkovú efektívnosť krízového riadenia bánk pod priamym dohľadom ECB (ide o exkluzívne subjekty známe ako „významné inštitúcie“ (VI)). Do rozsahu auditu neboli zahrnuté činnosti krízového riadenia „menej významných inštitúcií“ (MVI)

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES.

či interakcia ECB s orgánmi pre riešenie krízových situácií okrem včasnej výmeny informácií. Nekontrolovali sme, či jednotlivé rozhodnutia ECB o dohľade boli primerané alebo nie, ale či by zavedené procesy umožnili prijať rozhodnutia v správnom čase a či posúdenia vykonané pred prijatím rozhodnutí umožnili úsudky založené na dobrých informáciách.

16. Naďalej sme čelili obmedzeniam rozsahu. ECB poskytla rozsiahlu dokumentáciu na účely tohto auditu a použila značné zdroje na podporu nášho auditu, čo umožnilo jeho včasné pokračovanie, a boli zavedené opatrenia spolupráce medzi EDA a ECB na zabezpečenie ochrany dôverných údajov a hladký tok dokumentácie. V dôsledku toho sme získali dostatočné dôkazy p návrhu systému, aby sme v tejto súvislosti mohli vyvodiť primerané závery. Dôkazy poskytnuté v súvislosti s testami kontrol a testovaním vecnej správnosti však neboli dostatočné. Všetky podrobnosti sú uvedené v **prílohe I**. To znamená, že sme mali obmedzený prístup k audítorským dôkazom v súvislosti s prevádzkovou efektívnosťou vykonávania posúdení plánov ozdravenia a ďalších činností krízového riadenia v praxi a dôkazy nám niekedy neboli poskytnuté okamžite. To znamená, že hoci sme dostali značný objem dokumentácie, nemohli sme odpovedať na všetky naše audítorské otázky na úrovni vhodnej pre tento audit a že túto správu je nevyhnutné potrebné považovať v týchto oblastiach auditu za predbežnú.

PRIPOMIENKY

Organizačná štruktúra, prijímanie a pridelovanie zamestnancov na činnosti krízového riadenia

17. Na to, aby boli činnosti ECB v oblasti krízového riadenia prevádzkovo efektívne, je potrebná organizačná štruktúra, ktorou sa podporuje výkonnosť, ako aj primerané personálne obsadenie, t. j. je potrebné určiť potreby v oblasti prijímania zamestnancov na základe jasného plánovania a prijímať a zamestnávať dostatočný počet osôb s primeranými znalosťami. Taktiež by mali existovať procesy na preloženie zamestnancov podľa jednotlivých prípadov v reakcii na núdzové situácie.

Celkovo je organizačná štruktúra primeraná ...

18. V ECB sú spoločné dohliadacie tímy (SDT) poverené prebiehajúcim dohľadom, vrátane vykonávania činností dohľadu súvisiacich s posudzovaním plánov ozdravenia bánk a krízovým riadením. SDT vždy vedú zamestnanci ECB. Tvoria ich zamestnanci ECB a zamestnanci menovaní orgánmi dohľadu zúčastnených členských štátov (ČŠ). V rámci predchádzajúceho auditu sme zistili, že ECB nemá dostatočnú kontrolu nad zložením a zručnosťami dohliadacích tímov⁷. Okrem toho v ECB existuje špecializovaná divízia krízového riadenia (CRM), v ktorej sa sústreďujú špecifické odborné znalosti v oblasti krízového riadenia na podporu SDT. Interakcia s CRM môže tiež zabezpečiť jednotnosť procesu prijímania rozhodnutí SDT a prevádzkovú efektívnosť riadenia ich práce (pozri **rámček 1**).

Rámček 1 – Úlohy CRM

Hlavnými cieľmi CRM sú: a) zabezpečovať jednotnosť riešenia záležitostí súvisiacich s krízovým riadením; b) poskytovať usmernenia a odbornú podporu, príslušné informácie a administratívnu pomoc SDT a tímu krízového riadenia JMD na vysokej úrovni (CMT); c) zabezpečovať odborné vzdelávanie SDT; d) byť vstupným bodom spolupráce s orgánmi pre riešenie krízových situácií.

Pre každú významnú inštitúciu má CRM kontaktný bod, pracovníka, ktorý koná ako rozhranie s SDT. Jeden kontaktný bod v priemere podporuje deväť SDT pri výkone ich úloh krízového riadenia.

19. Okrem vyššie uvedeného CRM stanovuje a monitoruje príslušné krízové ukazovatele na základe informácií o rizikách a zraniteľnosti inštitúcií JMD. Tieto informácie prijíma od divízie analýzy rizík (RIA) a útvarov krízového riadenia príslušných vnútroštátnych orgánov (PVO), ako aj údaje o dohľade od Generálneho riaditeľstva ECB pre štatistiku (GR pre štatistiku).

20. Touto organizačnou štruktúrou sa posilňuje efektívnosť prevádzkového riadenia úloh. Zodpovednosti a povinnosti SDT a CRM sú jasne oddelené, čo prispieva k efektívnej interakcii oboch strán a podporuje ju. SDT majú jasné zodpovednosti za priebežný dohľad a tiež sú

⁷ Pozri body 126 až 137 osobitnej správy č. 29/2016: „Jednotný mechanizmus dohľadu – Dobrý začiatok, ale potreba ďalších zlepšení“ (<http://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=39744>).

zapojené do niekoľkých fáz krízového riadenia, počnúc prípravnými činnosťami a končiac včasnou intervenciou či procesom FOLTF.

21. ECB ešte viac zlepšila interakciu s SDT rozdelením CRM do dvoch sekcií: „Operácie krízového riadenia“ a „Politika krízového riadenia a spolupráca“. Prvá sekcia zodpovedá za interakciu s SDT o konkrétnych bankách, zatiaľ čo druhá je poverená úlohami koordinácie politiky krízového riadenia a spolupráce s príslušnými orgánmi, orgánmi pre riešenie krízových situácií a ďalšími zainteresovanými stranami.

... napriek počiatočným nedostatkom v plánovaní

22. Odborná podpora SDT zo strany CRM môže byť zásadne dôležitá z hľadiska prevádzkovej efektívnosti riadenia krízovej situácie, pretože nie je záruka, že členovia SDT majú potrebné zručnosti krízového riadenia.

23. V počiatočnom procese plánovania prijatia zamestnancov CRM nebol vopred stanovený mix zručností. Pri zriadení JMD sa navyše skúsenosti v oblasti krízového riadenia explicitne nepožadovali pri prijímaní zamestnancov SDT. ECB taktiež nemá právomoc zabezpečiť, aby členovia SDT, ktorých vysielajú vnútroštátne orgány, mali potrebné odborné znalosti. Ľudské zdroje v súčasnosti rokujú o možnosti databázy zručností a kvalifikácií potrebných pre JMD.

Celkovo bolo prijímanie zamestnancov do CRM efektívne

24. Na základe preskúmanej vzorky sme dospeli k záveru, že prijímania zamestnancov do CRM bolo vo všeobecnosti efektívne, obzvlášť vzhľadom na výzvu nájsť ľudí s príslušnými odbornými znalosťami. Prijímanie zamestnancov trvalo dva až šesť mesiacov od začiatku do konca a všetci prijatí zamestnanci mali potrebné zručnosti.

... ale ECB nemá konkrétne postupy na prehodnotenie pridelenia zamestnancov do SDT v krízovej situácii a preloženie zamestnancov, aby bola umožnená prevádzková efektívnosť jej riadenia

25. Ako je vysvetlené v **bode 119** našej osobitnej správy⁸, miera rizika subjektu, nad ktorým sa vykonáva dohľad, by mala mať vplyv na počet a hĺbku úloh dohľadu. Rýchle zhoršenie situácie banky by mohlo znamenať obmedzenie zdrojov príslušných SDT. V krízovej situácii môžu SDT znížiť alebo odložiť pravidelné úlohy. Neexistuje však proces na prehodnotenie personálnych potrieb či preloženie zamestnancov, čo potenciálne obmedzuje prevádzkovú efektívnosť riadenia krízovej situácie.

Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením

26. Prevádzkovo efektívne krízové riadenie si vyžaduje účinnú spoluprácu a koordináciu príslušných zainteresovaných strán. Obzvlášť to platí pre cezhraničné bankové skupiny vzhľadom na ich zložitý charakter.

27. V právnych predpisoch EÚ⁹ sa požaduje, aby si ECB pri riešení krízovej situácie banky vymieňala informácie a koordinovala svoje činnosti s ostatnými orgánmi. Môže ísť o ďalšie kompetentné orgány bankového dohľadu v rámci kolégií orgánov dohľadu, orgány dohľadu nad poisťovníctvom, orgány pre riešenie krízových situácií a makroprudenciálne orgány.

28. Kolégiá orgánov dohľadu sprostredkujú spoluprácu a koordináciu v oblasti dohľadu za bežných okolností aj v kríze. Prevádzkovo efektívne riadenie úloh kolégií by zahŕňalo výmenu príslušných informácií, koordináciu posúdenia krízy a spoluprácu na reakcii na krízu.

29. Kolégiá by mali byť založené na písomných dohodách, v ktorých sa nachádzajú ustanovenia o dôvernosti, využívaní a zdieľaní informácií a spolupráci medzi ich členmi¹⁰. Vzor písomných dohôd a interné postupy ECB poskytujú SDT usmernenia k uzatváraniu

⁸ Osobitná správa č. 29/2016.

⁹ Napr. v smernici CRD IV.

¹⁰ Článok 115 smernice CRD IV a článok 5 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/98 zo 16. októbra 2015.

písomných dohôd s inými orgánmi. Pokiaľ však ide o krízové situácie, v postupoch ECB nie sú konkrétne pokyny k rozsahu a miere konkrétnych informácií o bankovej skupine, ktoré sa majú vymieňať. V doposiaľ uzatvorených písomných dohodách tieto informácie neboli vždy definované tak, ako sa požaduje. Absencia takýchto opatrení by mohla obmedziť efektívne fungovanie kolégia v krízovej situácii.

Vytvorenie koordinácie a spolupráce s ostatnými orgánmi stále nie je dokončené

30. ECB vo svojej úlohe konsolidujúceho orgánu dohľadu predsedá 34 kolégiám dohľadu, vrátane štyroch medzinárodných kolégií, ktoré nemajú iných účastníkov z EÚ okrem ECB. ECB je v procese uzatvárania písomných dohôd o koordinácii a spolupráci (WCCA), aby uľahčila krízové riadenie v rámci týchto kolégií. K júnu 2017 ECB uzatvorila dohody len s piatimi kolégiami (pozri **tabuľku 1**). ECB nestanovila priority uzatvorenia týchto dohôd na základe rizika. Rokovania sú niekedy náročné, pretože okrem iného závisia od schopnosti protistrán reagovať. Chýbajúca písomná dohoda o koordinácii a spolupráci by mohla znížiť schopnosť ECB reagovať na krízu včas a efektívne.

Tabuľka 1 – Stav písomných dohôd o koordinácii a spolupráci

Stav	Počet inštitúcií
Uzavreté	5
Čaká sa na schválenie ECB	4
V procese interného preskúmania ECB	18
Prebieha (vrátane dvoch globálne systémovo dôležitých bánk)	3
Nezačalo (medzinárodné kolégiá)	4

Zdroj: ECB.

31. Dokumenty poskytnuté ECB obsahujú obmedzené prevádzkové usmernenia pre SDT s cieľom zabezpečiť, aby boli ich úlohy súvisiace s kolégiami riadené jednotne a efektívne v krízovej situácii.

32. Taktiež neexistuje interný rámec pravidiel, aby sa zabezpečilo, že sa dodatočné výzvy vyplývajúce z doplnkového dohľadu ECB nad 29 finančnými konglomerátmi (FICO)¹¹ budú

¹¹ Pozri smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom

riešiť¹². Absencia takéhoto rámca by mohla mať vplyv na účinnosť a včasnosť intervencie v prípade, že sa finančný konglomerát dostane do krízy.

33. Z týchto dvoch príčin je vzor dohôd o koordinácii a spolupráci ECB obzvlášť relevantný z hľadiska prevádzkovo efektívneho cezhraničného krízového riadenia. Do tohto vzoru však nie je zahrnutý požadovaný minimálny súbor informácií, ktoré si majú vymieňať členovia kolégia v krízovom scenári¹³. V dôkazoch, ktoré sme mali k dispozícii, sa nenachádzali príklady, že by sa ECB dohodla na takomto minimálnom súbore informácií. Časť vzoru, ktorá sa týka interakcie medzi kolégiami orgánov dohľadu a kolégiami orgánov pre riešenie krízových situácií, je taktiež neúplná z dôvodu nedávneho zriadenia orgánov pre riešenie krízových situácií a skutočnosti, že 19 cezhraničných skupín je v súčasnosti zodpovednosťou Jednotnej rady pre riešenie krízových situácií (SRB). ECB uviedla, že plánuje zrevidovať túto časť po dokončení písomných dohôd pre kolégiá na riešenie krízových situácií a skupiny krízového riadenia.

Interakciu so SRB a ďalšími zainteresovanými stranami je potrebné zlepšiť

34. Efektívna interakcia s orgánmi pre riešenie krízových situácií vo všeobecnosti a so SRB ako novým orgánom EÚ povereným riešením zlyhávajúcich bánk obzvlášť sa stala novou a zásadne dôležitou zložkou krízového riadenia.

35. Koordinácia ECB so SRB zahŕňa zdieľanie a výmenu informácií relevantných pre úlohy oboch organizácií. Ide o plánovanie riešenia krízových situácií, stanovenie opatrení včasnej intervencie a vykonanie posúdení FOLTF.

konglomeráte (Ú. v. EÚ L 35, 11.2.2003, s. 1). Účelom tejto smernice je stanoviť spoločné štandardy pre prudenciálny dohľad nad finančnými konglomerátmi.

¹² V článku 4 ods. 1 písm. h) nariadenia o JMD sa uvádza, že sa ECB musí zúčastňovať na vykonávaní doplnkového dohľadu nad finančným konglomerátom v súvislosti s úverovými inštitúciami, ktoré sú v ňom zahrnuté, a prevziať úlohy koordinátora, ak je vymenovaná za koordinátora podľa práva EÚ.

¹³ V článku 18 ods. 2 delegovaného nariadenia Komisie 2016/98 sa požaduje, aby orgán konsolidovaného dohľadu vysvetlil opatrenia a akcie (prijaté alebo plánované) členom kolégia. Vo vzore písomných dohôd o koordinácii a spolupráci sa odkazuje len na snahu orgánov zdieľať „pohotovo minimálny súbor informácií uvádzaných v článku 114 smernice CRD IV“, čo je menej explicitné než požiadavka v delegovanom nariadení Komisie.

36. Ako prvý krok smerom k efektívnemu toku informácií ECB a SRB podpísali memorandum o porozumení (MoP) v decembri 2015. MoP sa v súčasnosti aktualizuje s cieľom rozšíriť rozsah a mieru informácií poskytovaných SRB na účely plánovania riešenia krízových situácií a v krízových situáciách na základe skúseností za posledné dva roky.

37. Od apríla 2015 má SRB prístup na diaľku k systému Darwin, systému ECB na správu dokumentov a záznamov, a od decembra 2016 má prístup k systému IMAS, systému správy informácií používaného v rámci JMD. Objem informácií o nekrízových situáciách zdieľaných so SRB je obmedzený. Pokiaľ ide o krízové situácie, v súčasnosti neexistuje vopred špecifikovaný balík informácií, ktoré sa majú poskytnúť SRB. ECB preto sprístupňuje tie informácie, ktoré považuje za relevantné, a žiadosti SRB sa požadujú, ak potrebuje viac informácií.

38. Ak by sa vopred dohodlo na informáciách, ktoré sa majú zdieľať, uľahčilo by to sprístupnenie údajov pre SRB v krízovej situácii a vyriešila by sa tým súčasná prevádzková neefektívnosť. To samotné však nezabezpečuje, že SRB dostane tieto informácie v počiatočnej fáze krízy. Miera informácií, ktoré sa sprístupňujú, sa nezvyšuje automaticky so zhoršovaním finančnej situácie banky, bodom krízy, ale len ak ECB zvažuje včasnú intervenciu a zadá príslušné označenie vo fáze IMAS alebo ak to ECB považuje za primerané.

39. Tieto nedostatky celkovo vplývali negatívne na prevádzkovú efektívnosť riadenia systému. Namiesto prijatia uceleného súboru údajov na začiatku to vedie k mnohým *ad hoc* požiadavkám SRB, pre ktorú sa musia údaje pripraviť, schváliť a zaslať. Okrem toho by bolo možné ešte viac zlepšiť proces zdieľania širšieho súboru informácií, ako sa zhoršuje situácia inštitúcie, aby sa posilnila prevádzková efektívnosť riadenia. V našej nedávnej správe o SRB sa nachádzajú ďalšie informácie o spolupráci medzi týmito dvomi orgánmi.

Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB)

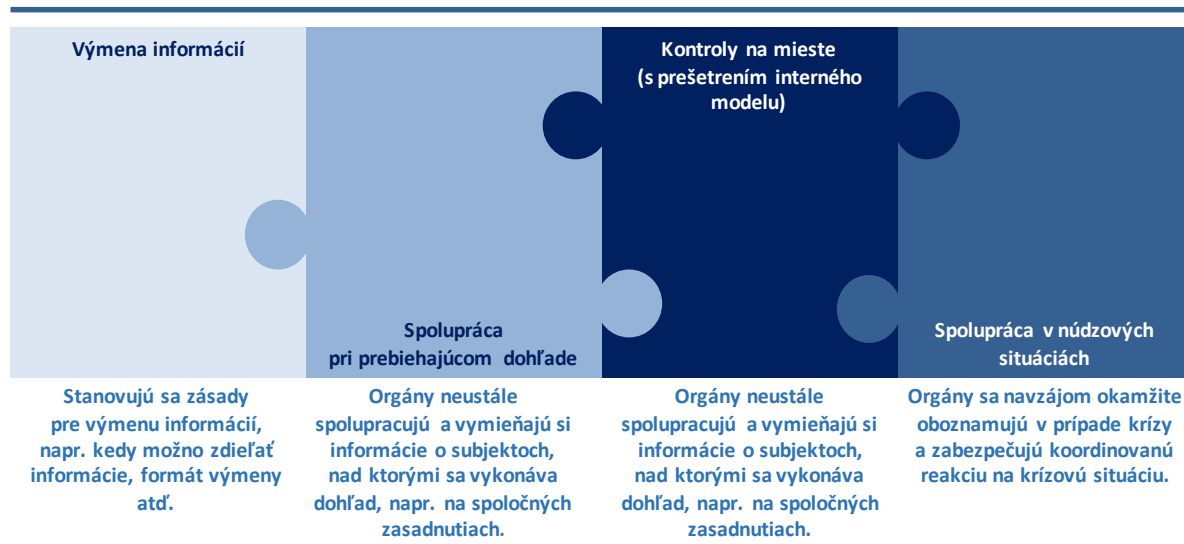
40. ESRB je zodpovedný za makroprudenciálny dohľad nad finančným systémom v EÚ. Identifikuje a stanovuje priority pre systémové riziká a vydáva varovania a odporúčania pre nápravné opatrenia. Nenašli sme nijaké vypracované postupy, ktorými by sa zabezpečilo, aby ECB zohľadnila pri krízovom riadení systémové riziká pre finančnú stabilitu identifikované ESRB.

Spolupráca s príslušnými orgánmi

41. ECB zaviedla interné procesy pre vypracovanie, prerokovanie a schválenie dohôd o spolupráci alebo MoP s ostatnými relevantnými orgánmi na účely koordinácie v krízovej situácii (pozri **obrázok 1**). Podpísala MoP s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ESMA) a pokračuje v práci na uzatvorení dohôd o spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi pre trhy, orgánmi dohľadu členských štátov, ktoré nie sú v eurozóne, a vnútroštátnymi orgánmi mimo EÚ.

Graf 1 – Štyri oblasti dohľadu zahrnuté do MoP s ostatnými zodpovednými orgánmi

Štyri oblasti dohľadu zahrnuté v MoP, o ktorých ECB rokuje

Zdroj: ECB.

42. Stanovenie priorít pre uzatvorenie dohôd s nečlenskými krajinami EÚ závisí od súboru faktorov, ako je analýza angažovanosti a štruktúra skupiny. Tieto priority však nie sú odzrkadlené v žiadnom všeobecnom akčnom pláne ECB. Priority sa tiež nestanovujú pri uzatváraní dohôd s vnútroštátnymi orgánmi pre trhy ani s členskými štátmi mimo JMD. V praxi podpísanie MoP s orgánmi mimo EÚ závisí od vôle protistrany spolupracovať. Doposiaľ uzatvorené dohody, ktoré sa týkajú prebiehajúceho dohľadu, neobsahujú konkrétne opatrenia v súvislosti s činnosťami krízového riadenia.

43. Okrem vyššie uvedeného je ECB zo zákona povinná informovať ostatné zainteresované strany o potenciálnej krízovej situácii v závislosti od jej závažnosti. Medzi týmito zainteresovanými stranami je EBA, národné centrálné banky a vlastná menová funkcia ECB.

Plánovanie ozdravenia

44. Kľúčovou povinnosťou vyplývajúcou zo smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk je, aby banky vypracovali a dodržiavali plány na obnovenie ich finančnej situácie v prípade jej náhleho zhoršenia. Ide o tzv. plány ozdravenia. ECB vo svojej funkcii orgánu bankového dohľadu musí každoročne posúdiť kvalitu plánov ozdravenia.

45. Prevádzkovo efektívny proces posudzovania plánov ozdravenia by si vyžadoval jednotné nástroje a jasne vymedzené úlohy a zodpovednosti v ECB. SDT by vykonávali svoje posudzovania a poskytovali by spätnú väzbu bankám v určitých termínoch, pričom by SRB mala príležitosť vyjadriť svoje názory¹⁴.

46. Prevádzkovo efektívny proces by tiež umožňoval promptné poukázanie na potenciálny nedostatok a zabezpečoval by jednotnosť posudzovania plánov ozdravenia v rámci JMD. A napokon, výsledky celkových posúdení by sa systematicky využívali ako vstup do prípravy na krízu a jej riadenie.

Po prechodnej fáze ECB stanovila jednotný harmonogram predkladania plánov ozdravenia ...

47. ECB musela časovo rozložiť proces predkladania plánov pre všetky banky pre neskorú transpozíciu smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk v mnohých členských štátoch v roku 2015. Tento proces bol prispôsobený a nový prístup k predkladaniu plánov bol prijatý a zavedený pre druhé kolo v roku 2016, čím sa zvýšila prevádzková efektívnosť tohto procesu.

... ale dosiahnutie spoločných rozhodnutí o plánoch ozdravenia skupín zostávalo výzvou

48. Presný postup, ktorý sa má pri posudzovaní dodržať, závisí od štruktúry banky či bankovej skupiny. Napríklad pre cezhraničné bankové skupiny musí kolégium orgánov dohľadu prijať spoločné rozhodnutie za všetkých jeho členov. V **prílohe II** je zobrazený proces posudzovania plánov ozdravenia kolégiami orgánov dohľadu.

49. Podľa vyhlásenia ECB došlo v prvom kole predkladania plánov k oneskoreniam z niekoľkých dôvodov. 71 zo 106 bánk (67 %) predložilo svoje plány ozdravenia včas. SRB sa nevyjadřila ani k jednému plánu z cyklu z roku 2015. Keď si proces vyžadoval zapojenie kolégií orgánov dohľadu, oficiálny proces spoločných rozhodnutí bol dokončený len v 11 z 32 prípadov (34 %), t. j. dosiahlo sa spoločné rozhodnutie všetkých členov. Tieto výsledky celkovo poukazujú na určitú neefektívnosť práce kolégií orgánov dohľadu.

¹⁴ Článok 6 ods. 4 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

Využívanie národných expertov znamená potenciálne konflikty týkajúce sa správy

50. Príslušný orgán zodpovedá za posúdenie plánov ozdravenia¹⁵. V prípade významných inštitúcií je to ECB. Vo vlastnej príručke dohľadu ECB¹⁶ sa zamestnancom PVO umožňuje zúčastňovať sa posúdenia plánov ozdravenia, avšak bez toho, aby boli súčasťou SDT alebo podliehali subkoordinátorovi PVO. Namiesto toho podliehajú vedúcemu príslušného vnútroštátneho útvaru. V osobitnej správe č. 29/2016 (***body 140, 141 a 147***) sme dospeli k záveru, že rozporuplné hierarchické vzťahy a absencia záväznej spätnej väzby by mohli mať negatívny dosah na výkonnosť a prevádzkovú efektívnosť riadenia postupu posúdenia. V tomto prípade je situácia ešte problematickejšia, pretože neexistuje prepojenie s SDT prostredníctvom subkoordinátora PVO ani oficiálne stanovený proces odovzdania. V príručke sa tiež neposkytujú usmernenia k procedurálnej interakcii medzi koordinátorom SDT a príslušnými národnými expertmi.

CRM monitoruje proces plánovania ozdravenia a poskytuje všeobecné usmernenia SDT a bankám, potrebuje však určité zlepšenia

51. V priebehu dvoch interných preskúmaní CRM identifikovala niektoré záležitosti súvisiace s efektívnym riadením procesu posúdenia. Objavila sa potreba ďalších usmernení k možnostiam ozdravenia, scenárom a ukazovateľom, ktoré boli následne poskytnuté orgánom dohľadu v mnohých oblastiach plánovania ozdravenia. Viedlo to k jednotnejšiemu a efektívnejšiemu prístupu k posúdeniam.

52. Na zvýšenie kvality a dôveryhodnosti plánov ozdravenia a zaručenie prevádzkovej efektívnosti tohto procesu je zásadne dôležité, aby inštitúcie predkladali kľúčové údaje, ktoré sa požadujú v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk, jasne a jednotne. Na tento účel ECB poskytla inštitúciám stručný, štandardizovaný vzor vykazovania, ktorý im umožňuje predkladať kľúčové finančné údaje rovnakým spôsobom. Tento vzor obsahuje vopred vymedzené hodnotenia a jeho výhoda je v tom, že prepája informácie

¹⁵ Článok 6 ods. 2 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk.

¹⁶ „SDT by mali umožniť národným expertom z horizontálnych funkcií zúčastniť sa rokovaní, na ktorých sa posudzujú plány ozdravenia“.

z ukazovateľov, scenárov a možností a vyčísluje ich účinky. Vzor sa pôvodne použil v cykle z roku 2016. Pozitívne je, že už bol revidovaný a mierne aktualizovaný pre ďalšie kolo. Boli doň zapracované ďalšie usmernenia pre banky aj orgány dohľadu.

53. Bez ohľadu na usmernenia, ktoré už CRM vypracovala v spolupráci so sieťou pre riešenie kríz v niekoľkých oblastiach, SDT prostredníctvom rozhovorov overovali a mnohé banky v našom prieskume potvrdili (pozri **bod 14**) potrebu dodatočnej pomoci, aby sa zvýšila kvalita informácií poskytovaných v plánoch ozdravenia (podrobné odpovede pozri v **prílohe III**). Jednou osobitne dôležitou oblasťou bola kalibrácia prahových hodnôt ukazovateľov, napr. stanovenie spúšťajúcich úrovní pre pomery/ukazovatele a hodnotenie zvolenej marže nad požiadavkami piliera, kde je však potrebné poznamenať, že EBA už poskytla usmernenia.

54. V tejto súvislosti ECB neposkytla SDT podrobné usmernenia navyše k tým, ktoré už vypracoval EBA¹⁷, k tomu, ako posudzovať kvalitu ukazovateľov (konkrétnejšie primeranosť kalibrácie jednotlivých ukazovateľov), čo by zvýšilo prevádzkovú efektívnosť riadenia tohto procesu. Zistili sme, že k júnu 2017 ECB nevykonala partnerskú analýzu bánk s podobnými obchodnými modelmi a charakteristikami (čo podľa EBA môže umožniť určiť spoločné trendy a osvedčené postupy).

ECB uviedla do praxe právne požiadavky na posudzovanie plánov ozdravenia v nástroji, ktorý je efektívny a zväčša ucelený

55. ECB a PVO spojili sily a vypracovali vzor zahŕňajúci všetky právne požiadavky na posúdenie plánov ozdravenia. Tento vzor zjednodušil prácu orgánov dohľadu, zlepšil kvalitu posúdení a zvýšil prevádzkovú efektívnosť riadenia procesu. Ústnou spätnou väzbou od koordinátorov SDT sa potvrdilo, že vnímajú tento zjednodušený vzor pozitívne.

56. ECB navrhla excelovský nástroj na podporu posúdenia dôveryhodnosti a realizovateľnosti jednotlivých možností ozdravenia. V tomto nástroji sa kombinujú kvalitatívne údaje z posúdení plánov ozdravenia s údajmi špecifickými pre danú banku

¹⁷ Usmernenia EBA k ukazovateľom plánov ozdravenia – EBA-GL-2015-02.

a údajmi o trhu a vypočítava sa vplyv širokého spektra potenciálnych opatrení v rámci rôznych scenárov. Vzhľadom na to, že umožňuje prístup k mnohým dostupným údajom, a to historickým aj súčasným, mal by pomôcť vytvoriť realistickejší názor na uskutočniteľnosť jednotlivých opatrení, čím zvyšuje prevádzkovú efektívnosť riadenia posúdení.

57. Bol stanovený postup na každoročnú aktualizáciu nástroja na posúdenie plánov ozdravenia pod dohľadom špecializovanej skupiny odborníkov zo siete pre riešenie kríz (CMN). ECB nám poskytla dôkazy o krížovej kontrole tohto nástroja s delegovaným nariadením Komisie (EU) 2016/98 a o tom, ako sa niektoré zložky budú aktualizovať a zapracúvať do nástroja. Tento nástroj tiež obsahuje odkazy na príslušné právne požiadavky na účely zvýšenia efektívnosti.

58. Zaznamenali sme však, že neexistuje oficiálny postup pre analýzu porovnávacích správ EBA¹⁸ ani dokumentácia, z ktorej by vyplývalo, že ich zistenia a závery sú zachytené v samotnom nástroji, čo by mohlo užívateľovi poskytnúť ďalšie usmernenia či praktické príklady. Týmito zložkami by sa zvýšila prevádzková efektívnosť posúdení, pretože by hodnotitelia nemuseli hľadať usmernenia v mnohých navzájom neprepojených dokumentoch.

59. Hoci majú hodnotitelia zvyčajne prístup k IMAS, ECB nestanovila oficiálny postup na poskytovanie usmernení k overovaniu informácií v plánoch ozdravenia odkazom na ich zdroje (napr. audítorské správy, registre, údaje zo SREP, správy z kontrol na mieste), vrátane odkazov na tieto zdroje. Absencia týchto usmernení by mohla mať vplyv na prevádzkovú efektívnosť, obzvlášť ak plány ozdravenia posudzujú národní experti z PVO, ktorí nie sú členmi príslušného SDT, alebo zamestnancami na nižších pozíciách.

¹⁸ Ich cieľom je pomôcť orgánom dohľadu vykonávať posúdenia s cieľom identifikovať kľúčové prvky, ktoré majú inštitúcie zvážiť pri návrhu ich plánov ozdravenia. Pozri porovnávaciu správu EBA o plánovaní ozdravenia týkajúcu sa opatrení správy a ukazovateľov, s. 4.

... avšak výsledky plánovania ozdravenia sa nevyužívajú systematicky na identifikáciu krízy alebo riadenie

60. Posúdenie plánov ozdravenia končí vyplnením vzoru posúdenia a listom so spätnou väzbou, v ktorom sa banke opisujú nedostatky plánu. V príručke dohľadu sa nachádzajú všeobecné pravidlá využívania týchto informácií. Na presadzovanie prevádzkovej efektívnosti by výsledky posúdení plánov ozdravenia mali byť tiež ústrednou a systematickou zložkou prebiehajúceho procesu dohľadu ECB. V tejto súvislosti však nie sú zavedené konkrétne postupy a neboli definované žiadne zdokumentované výstupy, napr. v podobe súhrnnej správy, na základe ktorých by SDT boli povinné zahrnúť aspekty plánu ozdravenia do ich prebiehajúcej činnosti dohľadu. Príklady pozri v **rámčeku 2**.

Rámček 2 – Ako SDT môžu využívať výsledky posúdenia plánov ozdravenia pri prebiehajúcom dohľade

Monitorovanie ukazovateľov

Monitorovanie, či banky prijali opatrenia tak, ako sú stanovené v pláne ozdravenia, ale bez toho, aby tak boli označené

Kontroly na mieste (napr. s cieľom overiť realizovateľnosť, ak nie sú poskytnuté informácie vierohodné, alebo presnosť príslušných údajov a predpokladov)

Monitorovanie ukazovateľov plánov ozdravenia blízko porušenia¹⁹

Vypracovanie krátkej správy o možných intervenčných opatreniach v kontexte krízového riadenia banky

61. Výsledky posúdení plánov ozdravenia zatiaľ nie sú vstupom pre rokovania tímu krízového riadenia konkrétnej inštitúcie (IS-CMT)²⁰ ani nie sú potenciálne využívané

¹⁹ V tejto súvislosti sa v príručke dohľadu uvádza, že výsledky posúdenia sa majú začleniť do SREP; akékoľvek zistenia a nedostatky zistené posúdením plánov ozdravenia by sa mali zväžiť pri posudzovaní vnútornej správy a kontrol v inštitúcii. Tieto usmernenia však zostávajú pomerne všeobecné, čo potvrdili aj naše rozhovory s SDT.

pre opatrenia včasnej intervencie. Z vyššie uvedených informácií nie je jasné, či sa okamžite dostupné informácie z procesu posúdenia systematicky využívajú. Napríklad nie je zaručené systematické monitorovanie porušenia ukazovateľov ani vykonávania opatrení na ozdravenie. Tieto nedostatky by mohli negatívne ovplyvniť prevádzkovú efektívnosť riadenia identifikovania krízy, včasnej intervencie a reakcie na krízu.

Subjekty, nad ktorými sa vykonáva dohľad, sú vo všeobecnosti pozitívne v súvislosti s procesom plánovania ozdravenia

62. V rámci auditu sme uskutočnili online prieskum medzi všetkými bankami, ktoré predložili plány ozdravenia ECB. Požiadali sme ich o názor na štandardy stanovené pre plánovanie ozdravenia a ich interakciu s ECB v rámci tohto procesu. Prieskum bol zaslaný všetkým 125 významným inštitúciám a prebiehal od marca do apríla 2017. Dostali sme odpovede od 64 subjektov zo 17 členských štátov (podrobné odpovede pozri v **prílohe III**).

63. Vo všeobecnosti banky odpovedali pozitívne, pokiaľ ide o proces plánovania ozdravenia, hoci taktiež signalizovali potrebu zlepšenia zrozumiteľnosti a ďalších usmernení s cieľom riešiť zostávajúce nejasnosti v niektorých oblastiach. Patrí medzi ne definovanie signálov včasného varovania a ukazovateľov plánov ozdravenia, kalibrácia ukazovateľov a primerané prahové hodnoty, zosúladenie ukazovateľov s obchodnými modelmi bánk, a metodika prijatá pre reverzné stresové testovanie celého radu scenárov. Desať bánk zdôraznilo duplikovanie žiadostí o informácie a žiadalo jasnejšie oddeliť informácie požadované pre plány ozdravenia a plány riešenia krízovej situácie²¹.

64. Väčšina bánk poukázala na pozitívnu interakciu s ECB, hoci sedem uviedlo, že listy so spätnou väzbou boli oneskorené alebo neboli vôbec zaslané²². Dvanásť bánk vyjadrilo

²⁰ IS-CMT je interným koordinačným orgánom JMD, pokiaľ ide o opatrenia dohľadu potrebné na zmiernenie krízovej situácie. Je taktiež ústredným bodom zdieľania informácií a koordinácie dohľadu ECB.

²¹ Toto rozlišovanie chýbalo obzvlášť v súvislosti s identifikáciou a podrobným mapovaním právnych subjektov, kriticky dôležitých funkcií a obchodných činností, pri ktorých sa zdalo, že sú málo relevantné pre plánovanie ozdravenia.

²² Jedna banka nedostala list so spätnou väzbou po prvom kole predkladania plánov včas. Ďalších šesť pripomienok sa týkalo druhého kola.

názor, že SDT by mali byť konkrétnejšie pri poskytovaní technickej pomoci bankám, a podobné obavy súviseli s usmerneniami, ako integrovať dcérske spoločnosti do plánov ozdravenia skupiny. A napokon, deväť bánk spochybnilo uplatňovanie zásady proporcionality. Podrobná analýza odpovedí na každú otázku sa nachádza v **prílohe III**.

Pre obmedzenia vzorky, ktorú nám ECB poskytla, nemôžeme vyvodiť závery o posúdeniach plánov ozdravenia

65. Vzhľadom na obmedzenia opísané v **bode 16** sme museli prispôbiť naše audítorské postupy a mohli sme len porovnať (čiastočne upravené) informácie o vybraných aspektoch troch plánov ozdravenia s dostupnými kritériami/usmerneniami a výslednými posúdeniami. Naším cieľom bolo zhodnotiť, pokiaľ to bolo možné, jednotnosť a konzistentnosť nástroja na posudzovanie ako súčasti prevádzkových procesov používaných vedením. Na tento účel sme preskúmali, pokiaľ to bolo možné, ako boli posúdenia zavedené do praxe a či bankám poskytli efektívnu spätnú väzbu formou úplného zoznamu zistených nedostatkov.

66. Zistili sme menšie potenciálne nezrovnalosti v súvislosti s kritériami posúdenia v časti ukazovateľov a výslednými posúdeniami a spätnou väzbou bankám. Okrem toho informácie o audit trail boli zhoršené skutočnosťou, že hodnotitelia krízovo neodkazujú na príslušné časti plánu ozdravenia alebo spis o dohľade²³ Dôkazy, ktoré nám boli sprístupnené, však nepostačovali, aby sme mohli vyvodiť záver, nakoľko efektívne sa proces plánovania ozdravenia realizuje v praxi. Podrobnú analýzu obmedzenia rozsahu pozri v **prílohe I**.

Identifikovanie krízy

67. Regulačný rámec EÚ zahŕňa široký rad právomocí na včasnú intervenciu a ďalšie právomoci dohľadu na riešenie bánk v kríze. ECB ako orgán dohľadu stanovila rámec krízového riadenia, ktorý by mal spustiť včasné a účinné reakcie a zabezpečiť vhodné rozhodovanie v kríze.

²³ Audit trail je systém, ktorý sleduje transakcie alebo informácie týkajúce sa položky. Je to záznam zmien vykonaných v konkrétnej databáze alebo spise.

68. Na to, aby bol tento rámec prevádzkovo efektívny, musí zabezpečiť, aby ECB uplatňovala svoje právomoci v súlade s príslušnými usmerneniami EBA a cieľmi JMD. Prevádzkovo efektívne krízové riadenie závisí od schopnosti dohľadu identifikovať krízu v počiatočnej fáze. Vyžaduje si jasné porozumenie právneho základu pre využívanie včasnej intervencie a ďalších právomoci dohľadu s objektívnymi kritériami pre ich uplatnenie a náležité zohľadnenie zásady proporcionality. V tejto súvislosti sú obzvlášť dôležité primerané procesy a ucelené usmernenia pre zamestnancov vzhľadom na právne výzvy, ktorým ECB čelí pri jednotnom uplatňovaní svojich právomocí.

ECB prideliла úlohy a stanovila všeobecné pracovné postupy pre identifikáciu krízy a reakciu na ňu, ale jej usmernenia k vykonávaniu príslušných ustanovení nie sú vypracované dostatočne

69. Dva hlavné prevádzkové dokumenty krízového riadenia v ECB sú dve kapitoly príručky JMD, ako aj núdzový akčný plán JMD. Rieši sa v nich využívanie právomocí včasnej intervencie a ďalšie prevádzkové aspekty, napr. zriadenie a fungovanie tímu krízového riadenia.

70. Príručka JMD a núdzový akčný plán JMD obsahujú len odkazy na príslušné právne ustanovenia a ustanovenia EBA k právomoci včasnej intervencie a nie konkrétne usmernenia, ako ich implementovať. Oznámenie s názvom usmernenia SREP k posúdeniu včasnej intervencie, ktoré bolo aktualizované v júli 2016, obsahuje okrem odkazov na príslušné právne predpisy a usmernenia EBA aj niekoľko kontrolných otázok a je v ňom zoznam tém, ktoré sa majú dokumentovať. Právomoci ECB a podmienky ich použitia tak, ako sú stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch a nariadení o JMD, nie sú v ňom opísané. V oznámení taktiež nie sú jasné usmernenia k objektívnym zložkám úsudku pri výkone dohľadu ani diskrečná právomoc v tomto kontexte.

71. V usmerneniach SREP k posúdeniu včasnej intervencie z roku 2016 sa nekonkretizuje príslušná regulačná minimálna kapitálová požiadavka (t. j. či zahŕňa pilier 1, pilier 2 a kapitálové rezervy), ani sa v nich neurčujú príslušné požiadavky na likviditu. Takisto sa v ňom nestanovujú ďalšie prudenciálne požiadavky, konkrétne požiadavky týkajúce sa opatrení správy a prevádzkovej kapacity, ktoré sa majú v tejto súvislosti zväžiť. V usmernení

sa taktiež nevysvetľuje, čo predstavuje porušenie príslušných regulačných požiadaviek, alebo čo by pravdepodobne v blízkej budúcnosti viedlo k ich porušeniu, hoci toto je základom pre porozumenie využívania jej právomoci.

72. Celkovo mali k júnu 2017 zamestnanci ECB malú podporu v podobe usmernení pre ich úsudok pri výkone dohľadu a diskrečných právomocí. To môže potenciálne negatívne ovplyvniť efektívnosť prevádzkového riadenia ECB pri identifikovaní krízy a reakcii na ňu.

Procesy ECB na identifikovanie krízy ...

73. V príručke JMD aj núdzovom akčnom pláne JMD sa uvádza, že činnosti krízového riadenia ECB by sa mali spustiť vtedy, keď dôjde k „významnému zhoršeniu“ finančnej situácie inštitúcie. V príručke sa uvádza, že významné zhoršenie by sa malo identifikovať na základe nasledujúcich vstupov:

- a) upozornenie na potenciálnu krízovú situáciu samotnou inštitúciou;
- b) zistenie zhoršenia situácie SDT najmä na základe pripomienok systému hodnotenia rizík ECB (RAS²⁴);
- c) horizontálne monitorovanie zo strany CRM.

74. Oznámenia o potenciálnej krízovej situácii subjektom, nad ktorým sa vykonáva dohľad, boli doteraz skôr výnimkou než pravidlom. V praxi ECB identifikuje krízové situácie počas prebiehajúceho dohľadu.

Rámček 3 – Identifikovanie krízy

SDT monitorujú široké spektrum finančných údajov a údajov o dohľade z pohľadu konkrétnej inštitúcie aj z horizontálneho pohľadu. Jednotná metodika SREP je zavedená na posúdenie vnútornej rizikovosti inštitúcie, jej pozície voči partnerom v skupine a jej zraniteľnosti voči vonkajším faktorom. Aspoň raz za rok sa prijme rozhodnutie SREP a každému subjektu, nad ktorým sa vykonáva dohľad, sa prideli skóre. Skóre SREP sa generuje automaticky na základe konkrétneho regulačného a finančného

²⁴ Systém RAS hodnotí miery rizika a kontroly úverových inštitúcií.

výkazníctva, ako aj kvalitatívnych a kvantitatívnych posúdení SDT vopred definovaného súboru kritérií, ale možno použiť „obmedzený úsudok“ na určité upravenie celkového výsledku.

Z prevádzkového hľadiska systém RAS podporuje každodennú prácu dohľadu SDT. Používa sa na priebežné hodnotenie miery rizík a kontrol inštitúcií v súvislosti s ich obchodnými modelmi, vnútornou správou, kapitálovou primeranosťou a primeranosťou likvidity. Do systému RAS sa zadávajú údaje z pravidelného výkazníctva a kvalitatívne informácie a taktiež obsahuje ad hoc informácie, ktoré SDT dostávajú z rôznych zdrojov (vrátane krátkodobých aktivít, externých audítorských správ a zo zasadnutí). Výsledok systému RAS je analýza rizika založená na skóre. Posúdenia SDT sa priebežne vykonávajú a dokumentujú v systéme IMAS.

... neexistuje však spoločný súbor ukazovateľov s jasnými prahovými hodnotami na určenie zhoršenia situácie a kľúčové identifikátory majú niekoľko nedostatkov ...

75. V smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk sa požaduje využitie včasnej intervencie a ďalších právomoci dohľadu, ak banka porušuje alebo z dôvodu rýchle sa zhoršujúcej finančnej situácie na základe posúdenia súboru spúšťajúcich faktorov pravdepodobne v blízkej budúcnosti poruší požiadavky nariadenia, napr. výšku kapitálu. V usmerneniach EBA k využitiu opatrení včasnej intervencie²⁵ sa ECB poskytuje ďalší súbor nástrojov na určenie, či sú splnené podmienky včasnej intervencie.

76. V usmerneniach EBA sa presadzuje, aby spúšťacie faktory špecifické pre danú banku pre posúdenie, či by sa mala aplikovať včasná intervencia, okrem iného zahŕňali skóre SREP, významné zmeny alebo anomálie zistené pri monitorovaní kľúčových finančných a nefinančných ukazovateľov podľa SREP (napr. pomer kapitálu a likvidity), a významné udalosti s potenciálnym prudenciálnym vplyvom. Ak sa príslušné orgány rozhodnú monitorovať kľúčové ukazovatele v rámci SREP, potrebujú podľa EBA určiť ukazovatele a stanoviť prahové hodnoty, ktoré sú relevantné pre špecifické okolnosti jednotlivých inštitúcií či skupín inštitúcií, ktoré zdieľajú podobné charakteristiky. Možné kritériá na rozpoznanie významného zhoršenia situácie zahŕňajú výčísliteľné kritériá pravdepodobného porušenia požiadaviek nariadenia a mohli by byť spojené so spúšťacími

²⁵ Usmernenia EBA o spúšťacích faktoroch pre využívanie opatrení včasnej intervencie podľa článku 27 ods. 4 smernice 2014/59/EÚ, EBA/GL/2015/03, 29. júl 2015.

faktormi plánu ozdravenia inštitúcie. To by pomohlo zabezpečiť prevádzkovú efektívnosť riadenia identifikovania krízy a reakcie na ňu.

77. V prevádzkových usmerneniach ECB k opatreniam včasnej intervencie sa rieši táto téma v kontexte SREP. Zdôrazňuje sa v nich relevantnosť skóre SREP ako označenia potenciálnej krízovej situácie, ktoré by malo spustiť posúdenie orgánu dohľadu, či je potrebné použiť právomoc včasnej intervencie. Okrem toho sa v usmerneniach odkazuje na platné právne predpisy a príslušné usmernenia EBA. ECB tvrdí, že používa všetky typy uvedených spúšťacích faktorov, t. j. skóre SREP, významné zmeny či anomálie kľúčových ukazovateľov a významné udalosti, obzvlášť skutočné porušenie regulačných minimálnych požiadaviek. ECB však nedefinovala prahové hodnoty pre konkrétne inštitúcie nad minimálnymi požiadavkami, ktoré by mohli označiť potenciálne („pravdepodobné”) porušenie v budúcnosti. Inými slovami, v tomto systéme skutočné porušenie požiadavky týkajúcej sa dohľadu je ukazovateľom včasnej intervencie. ECB nevyužíva systematicky ukazovatele a spúšťacie faktory, ktoré schválila ako primerané pre identifikovanie krízy jednotlivkej banky v kontexte plánovania ozdravenia, ani objektívny prvky, ktoré môžu indikovať situáciu FOLTF podľa usmernení EBA (pozri tiež **bod 84**). Usmernenia ECB neboli zatiaľ bližšie konkretizované ohľadom významných udalostí navyše k tomu, čo už možno nájsť v usmerneniach EBA.

78. Preto jediný systematický spúšťací faktor, ktorý má ECB pre prevádzkové riadenie činností krízového riadenia, je celkové skóre SREP, ktoré označuje banku vo vysokom riziku²⁶. Skóre SREP sa stanovuje len raz za rok prostredníctvom ročného procesu SREP v septembri. ECB zdôraznila, že skóre možno aktualizovať častejšie na základe jej vlastného priebežného monitorovania ukazovateľov rizík. Neboli nám poskytnuté konkrétne príklady skóre SREP, ktoré pomohlo identifikovať rýchle sa vyvíjajúcu situáciu, alebo že bolo skutočne aktualizované v krízovej situácii. V usmerneniach sa presadzuje vykonávanie posúdení včasnej intervencie v kontexte ročného procesu rozhodnutia SREP.

79. Absencia oficiálnych spúšťacích faktorov neznamena, že ECB vôbec nevyužíva na účely identifikovania krízy celkové hodnotenia založené na menej formálnych kritériách. SDT

²⁶ Uvádza sa len celkové skóre SREP, ale nie zložky systému RAS, ktoré sú súčasťou identifikátora krízy ECB podľa jej interných procesov.

pravidelne monitorujú široký rad ukazovateľov v rámci SREP, hoci nie je zabezpečené, že sa to deje jednotne vo všetkých SDT a nie všetky vykonané posúdenia podliehajú schváleniu vedením. ECB neanalyzovala komplexne, ktoré ukazovatele alebo iné udalosti hlavne prispeli k identifikovaniu bánk v kríze.

... a systémy monitorovania je potrebné zlepšiť

80. Spúšťacie faktory plánu ozdravenia založené na výkazníctve konkrétnej inštitúcie nie sú zakotvené v IT systéme využívanom ECB. Musí ich monitorovať manuálne každý SDT, ak sa vôbec monitorujú, a (pravdepodobné) porušenia sa automaticky neoznačujú. To nepriaznivo vplýva na prevádzkovú efektívnosť riadenia identifikovania krízy.

81. Na prevádzkovom riadení identifikovania krízy sa podieľajú rôzne útvary ECB. Vypracúvajú celý rad materiálov, ktoré obsahujú informácie relevantné pre identifikovanie krízy, vrátane správ o porušení požiadaviek nariadenia a monitorovania kritických úrovní konkrétnych rizík. Nedokázali sme však určiť, že je jasne definovaný proces pre zhromažďovanie, posudzovanie, vykazovanie a konanie v súvislosti s týmito informáciami. Taktiež sme nedokázali určiť, či a do akej miery SDT alebo vyšší manažment systematicky využíva tieto správy na identifikovanie krízy.

82. Okrem toho sme nezaznamenali nič, čo by naznačovalo existenciu systémov správy informácií, ktoré by označili významné zhoršenie situácie, ak SDT neidentifikuje a/alebo nepodá správu o takýchto prípadoch. Taktiež neexistuje konkrétny postup, ktorý by zabezpečil, že porušenia požiadaviek nariadenia dajú zodpovednému SDT podnet, aby skontroloval, či došlo k významnému zhoršeniu finančnej situácie, alebo či je potrebné posúdenie FOLTF.

83. Konkrétne sme zistili nedostatky v procese monitorovania porušení ukazovateľov plánu ozdravenia. Efektívne monitorovanie by však zvýšilo prevádzkovú schopnosť identifikovať potenciálnu krízu v počiatočnej fáze. Banky vykazali porušenia s oneskorením aspoň o štyri týždne²⁷ vo viac než 40 % prípadov. Porušenia sa týkali ukazovateľov kapitálu (zhruba 30 %),

²⁷ V niektorých prípadoch bolo oneskorenie dlhšie než 6 mesiacov.

ukazovateľov ziskovosti (26 %), ukazovateľov kvality aktív (17 %) a v menšej miere ukazovateľov likvidity a trhových ukazovateľov.

84. Okrem toho dôkazy poukazovali na to, že SDT nedodržiavajú procesy krízového riadenia ECB vo všetkých prípadoch. Napríklad niektoré porušenia ukazovateľov z plánu ozdravenia neboli oznámené CRM, ako by mali byť. Nedokázali sme potvrdiť, že činnosti krízového riadenia, napr. oficiálne posúdenia včasnej intervencie, boli zvážené dokonca ani v prípadoch porušenia dôležitých regulačných požiadaviek, hoci nám bolo tvrdené, že v niekoľkých prípadoch, ktoré boli zvážené, boli už zavedené opatrenia dohľadu alebo včasnej intervencie na zmiernenie vznikajúceho problému.

85. Taktiež sme nenašli dôkazy o systematickom prístupe, aby sa zabezpečilo, že mikroprudenciálne vplyvy makroekonomického vývoja a vytváranie systémového rizika sa zohľadnia na zvýšenie efektívnosti identifikovania krízy. Útvary ECB poverené dohľadom a menovou politikou si vymieňajú informácie o makro- a mikroprudenciálnom vývoji. Nenašli sme však dôkazy, že ECB konkrétne zohľadňuje tento vývoj pri dohľade, napr. prostredníctvom stupnice pre niektoré rizikové faktory v systéme RAS, alebo ich systematicky posudzuje v rámci SREP. Taktiež nám nebol ukázaný nijaký postup na systematickú kontrolu systémových rizík určených ESRB alebo inými makroprudenciálnymi orgánmi.

86. Nevykonávanie centrálného monitorovania ukazovateľov taktiež môže potenciálne negatívne ovplyvniť efektívnosť riadenia. Nenašli sme dôkazy, že systémy správy informácií ECB poskytujú vyššiemu manažmentu ucelený, aktuálny prehľad o všetkých inštitúciách s krízovým riadením. Takýto súbor údajov by pomohol vedeniu vykonávať svoje úlohy a tak prispievať k prevádzkovej efektívnosti. Neexistuje systém „vykazovania podľa výnimky“, ktorý by zabezpečil, že sa informácie automaticky dostanú nahor na príslušnú hierarchickú úroveň, ak spĺňajú vopred stanovené kritériá. Zdá sa, že nie je zavedený jasne vymedzený proces následnej kontroly.

87. Podľa správy z interného auditu SDT nevyužívajú efektívne systém následnej kontroly ECB pri prebiehajúcom dohľade a následná kontrola väčšiny požiadaviek z rozhodnutí Rady pre dohľad nebola ani zdokumentovaná (vo vzorke vybranej v rámci interného auditu 81 %

prípadoch nebolo zaznamenaných v systéme a v 17 % prípadov nebola príslušná činnosť zdokumentovaná).

Do značnej miery závisí od dohliadacích tímov, aby rozhodli, kedy vykonať posúdenia včasnej intervencie a ako ich prezentovať

88. Dôkazy, ktoré sme získali v súvislosti s efektívnosťou prevádzkového riadenia ECB pri identifikovaní krízy, neboli dostatočné ani reprezentatívne. Napriek tomu poukázali na isté koncepčné nedostatky.

89. Na základe dokumentácie a rozhovorov sme zistili, že sa posúdenia včasnej intervencie konajú hlavne v rámci ročného postupu SREP, t. j. v rovnakom čase každý rok. V zásade by oficiálne posúdenia včasnej intervencie mali byť spustené aj na základe významných udalostí v priebehu roka. ECB si stála za tým, že sa takéto prípady vyskytujú, ale v našej vzorke neboli zrejmé. V skutočnosti, na základe obmedzených dôkazov, ktoré sme mali k dispozícii, sa zdá, že v niektorých prípadoch zjavné porušenie dôležitých regulačných požiadaviek nevedlo k oficiálnym posúdeniam včasnej intervencie samostatne od procesu SREP, hoci to nevylučuje možnosť, že ECB aj tak zvažovala prijatie primeraných opatrení dohľadu alebo včasnej intervencie.

90. Podľa usmernení EBA a ECB posúdenia včasnej intervencie, ktoré nám ECB poskytla, vo všeobecnosti obsahovali výroky, či regulačné požiadavky boli alebo pravdepodobne budú porušené. Všetky prípady sa týkali porušenia (alebo pravdepodobného porušenia) požiadaviek na kapitál a ani jedno porušenie (alebo pravdepodobné porušenie) sa netýkalo požiadaviek na likviditu. Nenašli sme odkazy na porušenie iných regulačných požiadaviek, konkrétne závažných nedostatkov zistených v správe inštitúcie a v rámci riadenia rizík počas predchádzajúceho dohľadu ECB, a nijaké systematické zmienky o predchádzajúcich porušeníach.

91. Celkovo sme nedokázali určiť, že sa všetky relevantné zistenia z dohľadu odrážajú v oficiálnych dokumentoch posúdení včasnej intervencie. Závery o porušeníach alebo pravdepodobných porušeníach, ktoré sme videli, boli založené hlavne na údajoch a projekciách vykázaných bankami, dokonca aj v prípadoch, keď ECB mala dôkazy, že vykázané údaje boli sporné, hoci rozumieme, že to mohlo byť zmiernené v niektorých

případoch analýzami citlivosti poukazujícími na rad možných výsledkov pre danú banku, alebo inými opatreniami.

Reakcia na krízu

92. Keď sa identifikuje banka v kríze, od SDT sa očakáva, že zintenzívnia kontrolu v oblasti dohľadu a sú poverené určením primeranej reakcie v úzkej spolupráci s CRM. Patrí sem navrhnutie využitia včasnej intervencie a ďalších právomocí dohľadu a v závislosti od závažnosti krízy môžu vykonať posúdenie FOLTF.

Charakter a rozsah zintenzívnenej činnosti dohľadu vymedzuje každý SDT

93. ECB nám neposkytla dôkazy o oficiálnych usmerneniach týkajúcich sa zintenzívnenia kontroly v oblasti dohľadu (ako, do akej miery a s akými možnosťami). Bolo nám povedané, že zvyčajnou praxou je zvýšenie interakcie s vyšším manažmentom banky a požadovanie častejšieho a podrobnejšieho výkazníctva pred oficiálnym začatím činností krízového riadenia.

Nástroje na monitorovanie likvidity boli zriadené ...

94. Dostupnosť úplných a aktuálnych údajov o likvidite je zásadne dôležitá pre prevádzkovú efektívnosť krízového riadenia banky. ECB preto navrhla vzor vykazovania likvidity pre banky, ktorý majú používať v krízových situáciách. Tým sa zabezpečuje poskytovanie kľúčových informácií o financovaní a likvidite. Okrem toho, inštitúcie sú požiadané, aby predložili ich vlastné posúdenie a vysvetlili svoje očakávania.

95. Banky však nie sú povinné zdieľať príslušné predpoklady. Ďalším potenciálnym nedostatkom je skutočnosť, že sa údaje zhromažďujú len na úrovni skupiny, čo by mohlo znamenať, že kríza na úrovni dcérskych spoločností by mohla obmedziť užitočnosť poskytovania kriticky dôležitých informácií, ktoré ECB potrebuje na efektívne riadenie situácie.

... ale na to, aby boli prevádzkovo efektívne, by sa v procese museli vyčíslieť vzniknuté alebo pravdepodobné straty

96. Rovnako dôležité pre prevádzkovo efektívne krízové riadenie je identifikovanie a posúdenie vplyvu nepriaznivého vývoja na vlastné imanie. Keďže cieľom včasnej intervencie je obnoviť životaschopnosť banky, je potrebné vypracovať názor na nevykázané a pravdepodobné straty a ďalšie faktory, ktoré sa zatiaľ neodrazili v číselných údajoch banky. Na základe dôkazov, ktoré sme videli, nemôžeme potvrdiť, že existuje efektívny proces vrátane usmernení pre SDT, aby sa zabezpečilo, že sa rozsah daného problému odhadne pred tým, ako sa zväžia opatrenia reakcie na krízu. V opise procesu ECB taktiež zatiaľ nie je zachytená potreba zväžiť, aby sa od bánk požadovalo uplatňovanie špecifickej politiky tvorby rezerv s ohľadom na vlastné zdroje alebo zvýšenie požiadavky druhého piliera na základe vyčísleného posúdenia v takýchto prípadoch mimo procesu ročného rozhodnutia SREP.

97. Riadenie krízovej situácie si tiež vyžaduje podrobnejšie informácie. ECB má štandardný nástroj na monitorovanie nesplácaných úverov, ktorý poskytuje určitý prehľad. Podľa usmernení EBA, ak sa najnižšie skóre SREP kombinuje s obavami o kvalite aktív, ECB by mala zväžiť získanie informácií pre ocenenie aktív banky, a to aj prostredníctvom kontrol na mieste v rámci posúdenia včasnej intervencie. Nenašli sme však nijaké dôkazy o takomto postupe v ECB. V časoch, keď sa vyžaduje rýchle rozhodovanie, absencia týchto informácií môže nepriaznivo ovplyvniť efektívnosť riadenia.

98. ECB má k dispozícii obmedzené tímy pre kontroly na mieste, ktoré by vykonali podrobnú analýzu kvality aktív bánk v kríze. Dokonca aj keď SDT zistia problémy s portfóliom aktív, proces pravidelných kontrol na mieste môže trvať až jeden rok. To obmedzuje prevádzkovú schopnosť reagovať na krízu rýchlo.

99. Niektoré banky majú vysoké skóre SREP pre vysoký pomer nesplácaných úverov alebo iné problémy s kvalitou aktív, ktoré ECB zistila prostredníctvom špecifických postupov. Vedenie ECB nemá k dispozícii súhrnné informácie o tom, v akom rozsahu boli tieto záležitosti riešené prostredníctvom kontrol na mieste alebo inými prostriedkami, a žiadny výhľadový proces na zhromažďovanie informácií týmto spôsobom.

Viac usmernení je požadovaných k právomociam a praktickým opatreniam ...

100. Na zabezpečenie prevádzkovej efektívnosti riadenia reakcie na krízu ECB potrebuje:

- a) jasne chápať právomocí, ktoré má k dispozícii, a usmernenia k ich využívaniu;
- b) jasne chápať rozsah praktických opatrení dostupných pre ktorýkoľvek scenár;
- c) prostriedok na zabezpečenie náležitého zohľadnenia zistení z posúdení plánov ozdravenia;
- d) usmernenia, nástroje a odborné školenia.

101. Prvou podmienkou prevádzkovo efektívneho krízového riadenia je jasné chápanie právomocí, ktoré má ECB k dispozícii, a právnych podmienok ich využitia. ECB má všeobecné postupy na využívanie právomocí dohľadu, ktoré siahajú až po stanovenie opatrení v krízovej situácii. Taktiež má vzor návrhu rozhodnutia a kontrolný zoznam s otázkami pre výkon posúdenia včasnej intervencie. To však jednotlivým orgánom dohľadu neposkytuje usmernenia k posúdeniu krízovej situácie.

102. Okrem toho, je niekoľko konkrétnych výziev pre presadenie regulačného rámca v krízovej situácii. Znenie nariadenia o JMD a smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk nie je jednotné, sú tam možné prekryvania a medzi jednotlivými opatreniami nie je jasná hierarchia. Navyše existuje riziko, že rozdiely v spôsobe, akým bola smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk ustanovená vo vnútroštátnych zákonoch zúčastnených krajín, ešte viac zhoršila túto nejednotnosť. Po identifikovaní týchto výziev ECB uskutočnila prieskum medzi PVO začiatkom roka 2016 a predložila Komisii záver, že by sa v právnych predpisoch mala bližšie objasniť včasná intervencia a jej súvis s bežnými opatreniami dohľadu s cieľom zabezpečiť jej efektívne využívanie. Výsledkom však nebolo vypracovanie procesov či usmernení, ktoré by zamestnancom ECB pomohli riešiť stanovené výzvy.

103. ECB nezostavila ucelený zoznam konkrétnych opatrení, ktoré by sa mohli prijať za konkrétnych okolností, a právomocí, na ktorých by boli založené. Okrem toho ECB neanalyzovala, ktoré opatrenia včasnej intervencie alebo iné opatrenia je najvhodnejšie

využiť. To zvyšuje riziko, že nebudú prijaté vhodné opatrenia. Ak by sa to vykonávalo, zvýšila by sa konzistentnosť rozhodovania ECB o využívaní jej právomocí a zlepšila by sa prevádzková efektívnosť riadenia tohto procesu. Toto nepriaznivo vplýva na prevádzkovú efektívnosť riadenia reakcie na krízu.

104. Neexistujú dôkazy o postupe na zabezpečenie využitia zistení z posúdenia plánov ozdravenia v súvislosti so štúdiami dôveryhodnosti a uskutočniteľnosti bánk.

... k monitorovaniu vykonávania opatrení ...

105. Keď sa stanovia opatrenia dohľadu, od SDT sa očakáva, že budú monitorovať ich vykonávanie a posúdiť výsledky. V tejto súvislosti nemá ECB konkrétne prevádzkové usmernenia. Napríklad neexistuje explicitný opis frekvencie potrebných aktualizácií, ktoré opatrenia si budú vyžadovať zvýšenie ich monitorovania, či predĺženie termínov.

106. V správe z vnútorného auditu sa poukázalo na výrazné nedostatky všeobecného systému monitorovania predpokladaných opatrení na zmiernenie rizík alebo požiadaviek stanovených pri prebiehajúcom dohľade (pozri **bod 87**), čo spochybňuje systematický charakter následnej kontroly.

... k zrozumiteľnosti usmernení k posúdeniam FOLTF

107. Ak sa situácia ešte viac zhorší, napríklad ak sa ukáže, že opatrenia nie sú účinné, ECB môže vykonať posúdenie FOLTF príslušnej banky. V článku 32 ods. 4 smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk sa nachádza zoznam okolností, za ktorých sa má banka považovať za FOLTF. V usmerneniach EBA k posúdeniam FOLTF sa stanovuje niekoľko objektívnych zložiek, na ktorých majú byť tieto rozhodnutia týkajúce sa dohľadu založené.

108. ECB vypracovala svoje vlastné interné usmernenia k vykonávaniu týchto usmernení. Výsledkom je však oveľa užší rozsah a menej podrobností, ako mali pôvodné usmernenia. Konkrétne v nich nie je zmienka o objektívnych zložkách, ktoré sa uvádzajú v usmerneniach EBA na účely posúdenia, a nijaké pokyny pre zamestnancov, ako ich využívať²⁸. Podľa nášho

²⁸ V príslušných usmerneniach sa uvádza: „Hoci posúdenie, či inštitúcia zlyhá alebo pravdepodobne zlyhá, zostáva právomocou príslušného orgánu, v týchto usmerneniach sa

názoru tieto usmernenia tiež nedokážu identifikovať potenciálne porušenia opatrení správy a riadenia spoločností, ktoré by sa podľa usmernení EBA mali v tejto súvislosti zväžiť.

109. Vzhľadom na to, že interné usmernenia ECB majú vysvetliť požiadavky uvedené v usmerneniach EBA z prevádzkového hľadiska, ale v plnom rozsahu to nevysvetľujú, nemožno povedať, že proces riadenia posúdení FOLTF je úplne prevádzkovo efektívny.

... a k činnostiam odborného vzdelávania a simuláciám s cieľom zvýšiť prevádzkovú efektívnosť riadenia

110. CRM zorganizovala školenie o krízovom riadení a spätná väzba účastníkov bola celkovo pozitívna. Mal by sa však klásť väčší dôraz na školenia o rámci včasnej intervencie. Účasť zamestnancov PVO v niektorých SDT bola nízka v oblastiach týkajúcich sa krízového riadenia. Okrem toho, ECB nezaviedla štruktúrované zasadnutia o spätnej väzbe s SDT, aby sa identifikovali potreby odborného vzdelávania navyše k tým, ktoré sú uvedené vyššie.

111. V rámci prípravy na krízu divízia CRM zodpovedá v úzkej spolupráci s PVO za zorganizovanie simulácií krízového riadenia. Takéto simulácie však do dnešného dňa nezahŕňali počiatočné fázy potenciálnej krízy ani fázu včasnej intervencie. Neexistuje dokumentácia, ktorá by naznačovala, že ECB vypracovala konkrétnu metodiku alebo usmernenia v tejto súvislosti, ani že ich plánuje vypracovať v blízkej budúcnosti.

Dokumentáciu o reakcii na krízu v posúdeniach včasnej intervencie je potrebné zlepšiť

112. ECB nám poskytla dokumentáciu a informácie, ktoré nám poskytli určitý reálny prehľad o príslušných procesoch v súvislosti s riadením procesov včasnej intervencie, ale s obmedzeniami a úpravami. V dôsledku toho nemôžeme vyvodiť celkový záver

zhruba stanovujú zložky, na ktorých by mal byť tento úsudok založený. Určenie jednej objektívnej zložky uvedenej v týchto usmerneniach v súvislosti s konkrétnou inštitúciou by nemalo automaticky viesť k určeniu, že zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, ani by nemalo automaticky spustiť opatrenia na riešenie krízových situácií. Naopak, v každom prípade by mali príslušné orgány rozhodnúť, či informácia zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá, na základe uceleného posúdenia kvalitatívnych a kvantitatívnych objektívnych zložiek, zohľadniac všetky ostatné okolnosti a príslušné informácie o inštitúcii. Okrem toho, súbor objektívnych zložiek uvedený v týchto usmerneniach, nie je vyčerpávajúci a nebráni príslušným orgánom zohľadniť iné aspekty signalizujúce, že inštitúcia zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá.”

a potvrdiť, že ECB stanovila prevádzkovo efektívny proces riadenia, aby zabezpečila využívanie jej právomocí včasnej intervencie v súlade s regulačným rámcom a príslušnými usmerneniami EBA. Videli sme však prípady, keď sa prevádzkové usmernenia ECB k posúdeniam včasnej intervencie nedodržali.

113. V dôkazoch neboli zahrnuté príklady diskusie o právomoci využiť navrhované opatrenie či už na základe nariadenia o JMD alebo vnútroštátnych právnych predpisov, ako sa to požaduje v usmerneniach ECB. Údajne sa to zvažuje v iných dokumentoch, ktoré nám neboli ukázané.

114. Posúdenia včasnej intervencie, ktoré sme videli, taktiež neobsahovali diskusiu o dostupných opatreniach v rámci prevádzkovo efektívneho procesu výberu najvhodnejšieho opatrenia. Vo väčšine prípadov nebolo zo samotného posúdenia jasné, ako by sa navrhovaným opatrením riešilo porušenie alebo pravdepodobné porušenie.

115. V prevádzkových usmerneniach ECB k opatreniam včasnej intervencie sa uvádza, že by sa malo zvážiť, či bolo opatrenie potrebné, vhodné a primerané. Tieto aspekty neboli riešené v dôkazoch, ktoré sme videli. Diskusia o predchádzajúcich opatreniach bola tiež vynechaná, hoci boli podobné novým návrhom. To je v rozpore s explicitnou požiadavkou usmernení ECB.

116. V dokumentoch, ktoré nám boli poskytnuté, sa nevysvetľuje jasne a explicitne, prečo SDT zastávali názor, že by sa navrhovanými opatreniami riešili zistené nedostatky v primeranom čase. Taktiež sme nevideli nijaké dôkazy, že ECB explicitne zvážila opatrenia na ozdravenie ani ďalšie opatrenia konkretizované v pláne ozdravenia v tejto súvislosti, ani že by bola pripravená upriamiť pozornosť na prípady, pri ktorých cítila, že sa ani jedným z navrhovaných opatrení problém nevyrieši.

117. Vo väčšine prípadov zostalo nejasné, či sa ECB skutočne pokúsila vyčíslieť rozsah zisteného problému pred jej reakciou na krízu. Konkrétne, neexistoval žiadny postup na zacielenie kontrol na mieste, aby sa vyčíslil dosah nevykázaných a pravdepodobných strát a ďalších faktorov, ktoré zatiaľ neboli zohľadnené v číselných údajoch banky. Posúdenia, ktoré sme videli, neboli dostatočne jasné v tom, či by sa porušenie alebo pravdepodobné

porušenie dalo riešiť navrhovanými opatreniami včas, hoci je to explicitná požiadavka v usmerneniach ECB.

118. Na základe dôkazov, ktoré sme videli, sme nemohli potvrdiť, že ECB efektívne monitoruje vykonávanie opatrení včasnej intervencie. Konkrétne sme nedokázali určiť, či existuje rýchla reakcia, či už v podobe dodatočných opatrení alebo posúdenia FOLTF, ako sa to stanovuje pre procesy krízového riadenia ECB.

119. Poskytnuté dôkazy nám len umožnili vykonať audit vybraných aspektov prevádzkovej efektívnosti ECB pri reakcii na krízu. Museli sme si vystačiť s dokumentmi, ktoré sa nám ECB rozhodla poskytnúť, tie však nestačili na to, aby sme mohli vyvodiť celkový záver o vykonávaní prevádzkových procesov krízového riadenia.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

120. ECB vo svojej úlohe dohľadu stanovila stabilný rámec pre postupy krízového riadenia, stále sú však potrebné značné zlepšenia:

- a) Organizačná štruktúra je uspokojivá a zabezpečuje celkovo primeraný tok informácií v rámci ECB. Procesy externej spolupráce a koordinácie by sa mohli zlepšiť.
- b) Zistili sme určité koncepčné nedostatky v prevádzkovom rámci krízového riadenia, ako aj náznaky jeho neefektívneho vykonávania, ktoré sú podrobne uvedené v nasledujúcich záveroch.

Organizačná štruktúra

121. Organizačná štruktúra je uspokojivá, a to napriek nedostatkom v počiatočnej fáze plánovania (**body 17 až 23**). Celkovo bolo prijímanie zamestnancov do CRM efektívne (**body 24 až 25**). ECB v súčasnosti chýbajú postupy na prehodnotenie personálnych potrieb či preloženie zamestnancov do SDT riešiacich krízovú situáciu (**bod 25**).

Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením

122. Vytvorenie koordinácie a spolupráce s ostatnými orgánmi stále nie je dokončené. Sú len obmedzené dôkazy o prevádzkových usmerneniach s cieľom zabezpečiť, aby SDT v krízovej

situácii mohli riadiť svoje úlohy súvisiace s kolégiami orgánov dohľadu jednotne a efektívne (**body 29 až 31**). Okrem toho, zatiaľ neexistuje interný rámec pravidiel pre doplnkový dohľad nad finančnými konglomerátmi (**bod 32**).

123. Koordinácia ECB so SRB sa zakladá na zdieľaní a výmene informácií relevantných pre ich úlohy. SRB má prístup k širšiemu súboru informácií vo fáze včasnej intervencie, keď to ECB považuje za primerané alebo na žiadosť SRB. Miera informácií, ktoré sa sprístupňujú, sa však automaticky nezvyšuje so zhoršovaním finančnej situácie banky (**body 34 až 39**).

Odporúčanie 1

ECB by mala posilniť spoluprácu s externými aktérmi:

- a) pokračovaním v jej úsilí uzavrieť písomné dohody o koordinácii a spolupráci, pri ktorých je ECB konsolidujúcim orgánom dohľadu, a zlepšením výmeny informácií so SRB. Výmena informácií so SRB by sa mala riešiť v rámci súčasného procesu revízie memoranda o porozumení medzi oboma inštitúciami.
- b) prijatím interného rámca pre doplnkový dohľad nad finančnými konglomerátmi.

Cieľový dátum vykonania: 4. štvrtrok 2018.

Plánovanie ozdravenia

124. ECB navrhla primerané interné postupy monitorovania pre proces posúdenia plánov ozdravenia (**bod 51**) a stanovila jednotný harmonogram predkladania plánov ozdravenia (**bod 47**). V súvislosti s kolégiami orgánov dohľadu zostávajú niektoré inherentné výzvy (**body 48 až 49**). Do posúdenia plánov môžu byť zapojení národní experti, čo môže predstavovať riziká z hľadiska správy (**body 50**). K väčšine aspektov boli poskytnuté dostatočné usmernenia s výnimkou ukazovateľov plánovania ozdravenia (**body 51 až 54**). ECB uviedla do praxe všetky právne požiadavky v efektívnom nástroji posudzovania, avšak nenašli sme dodatočnú súhrnnú správu ani systematický postup na využívanie posúdení pri prebiehajúcim dohľade v súvislosti s identifikáciou krízy a riadiacimi úlohami (**body 55 až 61**). Spätná väzba od subjektov, nad ktorými sa vykonáva dohľad, bola celkovo pozitívna (**body 62 až 64**). Vzhľadom na obmedzenia dokumentácie, ktorú sme mali k dispozícii, sme

však nemohli vyvodiť záver o prevádzkovej efektívnosti procesu posúdenia plánov ozdravenia v praxi (**body 65 až 66**).

Odporúčanie 2

V súvislosti s plánovaním ozdravenia by ECB mala:

- a) zlepšiť jednotnosť prístupu k bankám s podobnými obchodnými modelmi a/alebo fungujúcimi v rovnakej jurisdikcii prostredníctvom dodatočných usmernení vrátane kalibrácie ukazovateľov;
- b) zamerať sa na dodatočné výstupy v podobe súhrnných správ a prijať opatrenia, aby SDT systematicky využívali posúdenia plánov ozdravenia pri identifikovaní krízy a jej riadení.

Cieľový dátum vykonania: 4. štvrtrok 2018.

Identifikovanie krízy

125. Súčasné usmernenia k identifikovaniu krízy nie sú dostatočne vypracované a nekonkretizujú sa v nich objektívne kritériá, ktoré by prispeli k prevádzkovej efektívnosti riadenia (**body 67 až 72**). Postupy identifikovania krízy sú zavedené, ale neexistuje súbor ukazovateľov s jasnými prahovými hodnotami na určenie zhoršenia situácie subjektu, nad ktorým sa vykonáva dohľad. Aj toto nepriaznivo vplýva na prevádzkovú efektívnosť krízového riadenia (**body 73 až 79**). Na prevádzkovú efektívnosť riadenia ECB pri identifikovaní krízy má ďalej vplyv skutočnosť, že posúdenia včasnej intervencie sa zväčša vykonávajú v rámci ročného cyklu SREP a nie v reakcii na dôkazy o významnom zhoršení finančnej situácie banky (**body 89 až 91**), a príslušná dokumentácia nie je úplne v súlade so zložkami stanovenými v existujúcich usmerneniach.

Odporúčanie 3

ECB by mala:

- a) viac rozvinúť svoje usmernenia k posúdeniam včasnej intervencie a definovať súbor ukazovateľov s jasnými prahovými hodnotami pre určenie zhoršenia finančnej situácie banky, využíjúc niektoré ukazovatele a spúšťače faktory, ktoré boli posúdené ako vhodné

v rámci posúdenia plánu ozdravenia banky, a prepojiť ich s jasnými eskalačnými procesmi, aby sa mohli prevádzkovo efektívne využívať dostupné informácie;

b) presadzovať rýchle a systematické využívanie posúdení včasnej intervencie hneď, ako sú dostupné dôkazy o významnom zhoršení finančnej situácie banky;

c) zdôrazňovať zabezpečenie kvality posúdení včasnej intervencie, aby sa zabezpečilo dodržiavanie jej interných procesov a usmernení.

Cieľový dátum vykonania: 2. štvrtrok 2018.

126. ECB chýbajú jasne definované postupy a systémy na zhromažďovanie, posudzovanie, vykazovanie a konanie v súvislosti s množstvom informácií, ktoré má k dispozícii, uceleným spôsobom, a jej centralizované monitorovanie a následná kontrola zistení nie sú systematicky dokumentované (**body 80 až 86**).

Odporúčanie 4

ECB by mala zosúladiť svoje postupy prístupu k informáciám (vrátane informácií o systémových rizikách), aby čo najviac zvýšila svoju schopnosť identifikovať banky v kríze v počiatočnej fáze. Sem by malo patriť zavedenie systému správy informácií na systematické vykazovanie porušení a takmer porušení regulačných požiadaviek a vykonávanie centralizovaných kontrol.

Cieľový dátum vykonania: 1. štvrtrok 2019.

Reakcia na krízu

127. Súčasný prístup ECB k prevádzkovému riadeniu reakcie na krízu nezahŕňa postup, ktorý by zabezpečil, že sa vyčíslí rozsah daného problému pred tým, ako sa zväžia opatrenia dohľadu. ECB konkrétne nemá pohotovo k dispozícii tímy pre kontroly na mieste, ktoré by vykonali podrobnú analýzu kvality aktív bánk v kríze (**body 96 až 99**).

Odporúčanie 5

ECB by mala:

- a) viac rozvinúť svoje usmernenia k posúdeniam včasnej intervencie, aby sa zabezpečilo, že sa vyčíslia všetky relevantné zistenia týkajúce sa dohľadu pred tým, ako sa zväžia opatrenia reakcie;
- b) stanoviť jasné postupy na získanie uistenia o kvalite aktív inštitúcií, ktorých finančná situácia sa výrazne zhoršila, keď pretrváva neistota ohľadom ocenenia aktív; ECB by konkrétne mala mať k dispozícii tímy pre kontroly na mieste, ktoré by vykonali podrobnú analýzu kvality aktív bánk v kríze.
- c) vypracúvať pravidelné správy o pokroku pre vyšší manažment, ktoré by systematickým, uceleným a výhľadovým spôsobom zhŕňali, ako sa riešia banky so zistenými problémami týkajúcimi sa kvality aktív prostredníctvom kontrol na mieste alebo inými spôsobmi.

Cieľový dátum vykonania: 4. štvrtrok 2018.

128. ECB zistila ťažkosti s uplatňovaním opatrení včasnej intervencie (vrátane prekrývania s inými opatreniami), ktoré má k dispozícii pre reakciu na krízu. Kontaktovala legislatívny orgán snažiac sa o právne zmeny, ale neposkytla zamestnancom ECB usmernenia, aby im umožnila riešiť tieto ťažkosti. Taktiež neexistuje opis konkrétnych opatrení, ktoré by sa mohli zvážiť pre celý rad scenárov, a právomoci, na ktorých by boli založené. V tejto súvislosti nevyužíva cenný prehľad, ktorý získala z predchádzajúcich posúdení plánov ozdravenia a krízových situácií, pri určovaní, ktoré právomoci a opatrenia sa majú v danom scenári zvážiť. Obozretné využívanie tohto prehľadu by mohlo výrazne zvýšiť prevádzkovú efektívnosť a zabezpečiť, že všetky prijaté opatrenia budú vhodné a primerané (**body 101 až 104**).

Odporúčanie 6

ECB by mala ďalej rozvinúť svoje prevádzkové usmernenia k posúdeniam včasnej intervencie s cieľom:

- a) riešiť ťažkosti zistené pri uplatňovaní jej právomocí tým, že vyzve Komisiu, aby zvážila legislatívne zmeny na riešenie potenciálnych nedostatkov súčasného rámca;
- b) zaviesť ucelený opis konkrétnych opatrení, ktoré sa majú zvážiť pre celý rad scenárov, a právomocí, ktoré sa majú uplatniť. Na tento účel by mala systematicky využívať prehľad, ktorý získala prostredníctvom posúdenia plánov ozdravenia bánk a predchádzajúcich krízových situácií.

Cieľový dátum vykonania: 4. štvrtrok 2018.

129. Rozsah a podrobnosti usmernení ECB k vykonávaniu usmernení EBA týkajúcich sa FOLTF sú príliš úzke a nie sú jasné v tom, ako využívať objektívne zložky opísané v usmerneniach EBA v rámci posúdení FOLTF (**body 107 až 109**).

Odporúčanie 7

ECB by mala ďalej rozvinúť svoje prevádzkové usmernenia k posúdeniam FOLTF, a to najmä podrobnejším opisom využívania objektívnych zložiek opísaných v usmerneniach EBA.

Cieľový dátum vykonania: 1. štvrtrok 2018.

130. ECB nám odmietla prístup k dokumentom a informáciám, ktoré boli potrebné na vykonanie našej úlohy. Na základe dokumentov, ktoré sme dostali, sme mohli posúdiť, nakoľko prispel návrh posúdenia plánov ozdravenia a činností krízového riadenia k prevádzkovej efektívnosti. Dôkazy, ktoré nám ECB poskytla o vykonávaní týchto činností, však boli extrémne obmedzené, a preto nám neumožnili vyvodiť závery o prevádzkovej efektívnosti krízového riadenia v praxi (pozri **prílohu I**).

Odporúčanie 8

ECB by mala v záujme povinnosti zodpovedať sa udeliť Dvoru audítorov prístup ku všetkým požadovaným dokumentom a informáciám, aby si mohol vykonať svoju úlohu.

Cieľový dátum vykonania: okamžite.

Túto správu prijala komora IV, ktorej predsedá Baudilio TOMÉ MUGURUZA, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 12. decembra 2017.

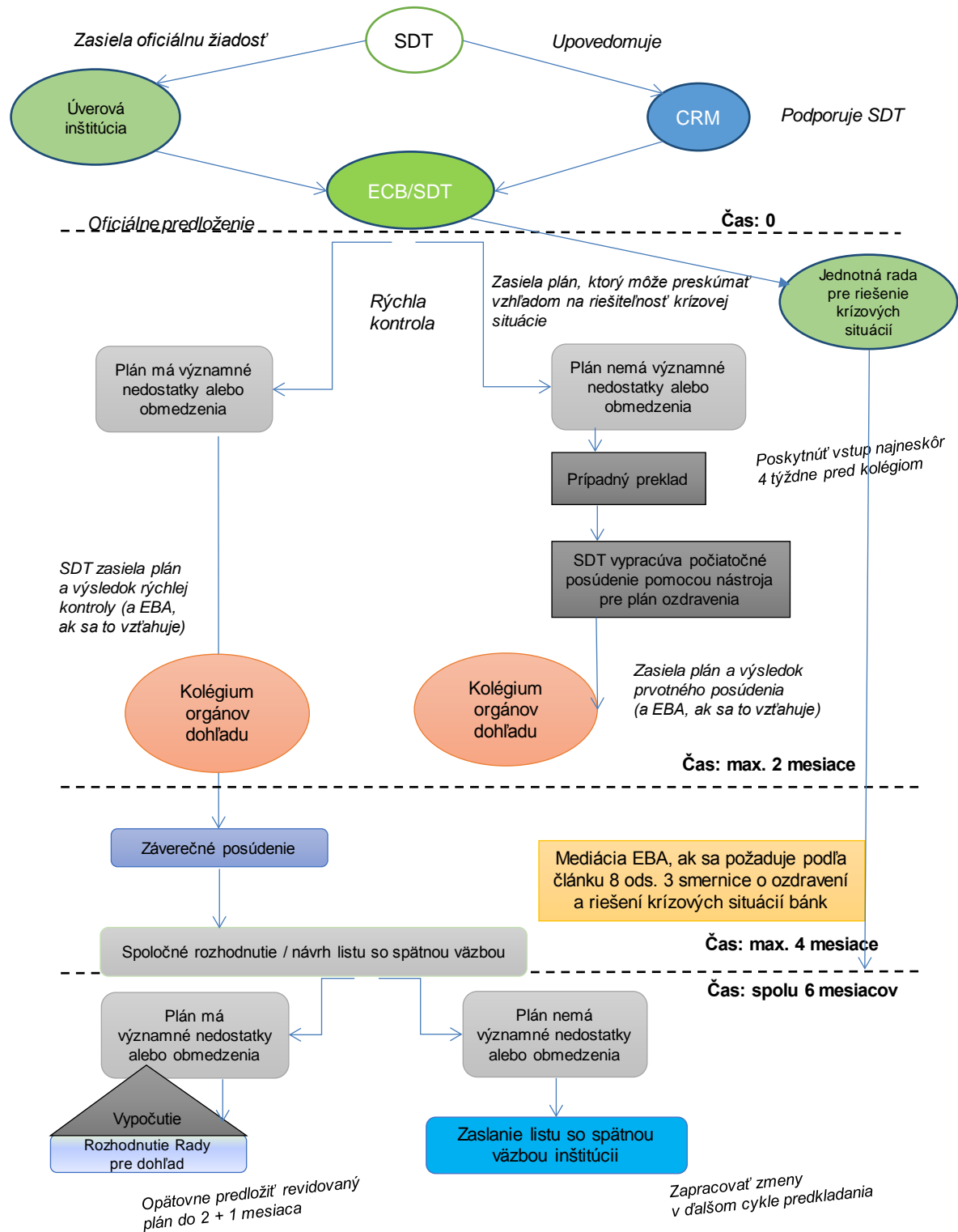
Za Dvor audítorov

Klaus-Heiner LEHNE

predseda

OBMEDZENIE ROZSAHU

Čo sme žiadali	Čo nám ECB ukázala	Čo chýbalo	Čo to znamenalo pre náš audit prevádzkovej efektívnosti riadenia	Obmedzenie rozsahu
<u>Výber vzorky plánov ozdravenia</u>				
Plány úplného ozdravenia a posúdenia SDT (vzor, listy so spätnou väzbou a spoločné rozhodnutia) pre 8 náhodne vybraných bánk	Upravené časti o „ukazovateľoch“, „možnostiach“ a „scenároch“ 3 plánov ozdravenia, ale nie viac než jednu časť za jeden plán; tiež posúdenia SDT týkajúce sa týchto častí, ako aj upravené listy so spätnou väzbou a spoločné rozhodnutia.	Veľkosť konečnej vzorky nebola reprezentatívna, predstavovala menej než 1 % celkového súboru. Všetky kvantitatívne údaje boli upravené. Informácie sa netýkali všetkých oblastí plánovania ozdravenia a nebol poskytnutý ani jeden úplný plán. To nám neposkytlo dostatočné informácie na vykonanie rekapitulačných testov, testovania vecnej správnosti a testov kontrol.	Nemohli sme preskúmať, či nástroj posudzovania v praxi umožňuje ucelené, jednotné a prevádzkovo efektívne posúdenia v celom JMD. Nemohli sme overiť: a) či počítačové usmernenia (všeobecné kritériá pre každú otázku) a neskoršie doplnenia boli jednotné a ľahko pochopiteľné pre jednotlivé SDT, aby bolo možné odpovedať na otázky v nástroji vždy jednotne a efektívne; b) či dodatočné funkcie a odpočty v nástroji efektívne zaznamenávajú všetky nedostatky zistené počas posúdenia na účely spätnej väzby bankám.	Dokumenty, ktoré nám boli sprístupnené na výber vzorky, nám neumožnili vykonať zmysluplné a primerané audítorské postupy, aby sme overili, či sú v praxi usmernenia/kritériá v nástroji posudzovania koherentné a uplatňované jednotne a efektívne. Nemohli sme vyvodiť záver o využívaní nástroja na posudzovanie, a tak nemôže vyjadriť stanovisko k prevádzkovej efektívnosti posudzovania plánov ozdravenia v praxi.
<u>Výber vzorky bánk v kríze</u>				
Úplný prístup k spisom týkajúcich sa dohľadu (napr. poznámky, posúdenia, operačné opatrenia, návrhy a konečné rozhodnutia, komunikácia / konzultácie s internými a externými zainteresovanými stranami, programy a zápisnice zo zasadnutí) k 5 bankám v rôznych stupňoch krízy, vybraných náhodne na pokrytie všetkých fáz procesu krízového riadenia zo strany ECB.	Obmedzený výber dokumentov k 3 bankám, zakaždým pokrývajúci len jednu fázu krízového riadenia ECB a nezoradený chronologicky. Dokumenty boli značne upravené (dátumy, najrelevantnejšie regulačné údaje, autori, adresy a časti zdôvodnenia boli vymazané).	Vzorka nebola reprezentatívna, za každú fázu bol len jeden príklad, a tak nebola dokumentácia za celý proces od začiatku do konca ani za jedinú banku. Dokumenty boli vopred vybrané a značne upravené, a tak sme nemali úplný prístup k spisom. Informácie neboli dostatočné pre vykonanie rekapitulačných testov od zistenia krízy až po jej koniec.	Táto vzorka bola zásadne dôležitá pre naše posúdenie niektorých kľúčových postupov (testov kontrol a podrobností), obzvlášť vzhľadom na to, že systémová dokumentácia a usmernenia boli často neúplné. Vykonanie rekapitulačných testov na overenie prevádzkovej efektívnosti riadenia prípravy na krízu, identifikácie, monitorovania a reakcie na krízu v priebehu celého procesu nebolo možné. Dokonca aj v tých niekoľkých vopred vybraných dokumentoch, ktoré sme získali, editovanie a nedostupnosť príslušných údajov obmedzili našu možnosť posúdiť prevádzkovú efektívnosť riadenia.	Nemohli sme vykonať rekapitulačné testy, ucelené testy kontrol či testovanie vecnej správnosti s cieľom overiť prevádzkovú efektívnosť činností krízového riadenia ECB (napr. interná a externá komunikácia s kolegami a Jednotnou radou pre riešenie krízových situácií, identifikovanie krízy a reakcia na ňu). Museli sme sa spoliehať na informácie, ktoré nám boli poskytnuté, a chýbali nám základné informácie, ktoré sme potrebovali na posúdenie procesov. Nemôže vyjadriť stanovisko k prevádzkovej efektívnosti činností krízového riadenia v praxi.

PROCESNÉ KROKY, KTORÉ JE POTREBNÉ DODRŽAŤ POČAS POSUDZOVANIA PLÁNOV**OZDRAVENIA V KONTEXTE KOLÉGIÍ ORGÁNOV DOHĽADU**

PRIESKUM MEDZI SUBJEKTMI, NAD KTORÝMI SA VYKONÁVA DOHĽAD

Otázky 1 až 5 sú požiadavky na kontaktné údaje subjektov: hlavné sídlo v krajine, názov subjektu, meno kontaktného bodu, e-mailová adresa a telefónne číslo.

1. Štandardy poskytnuté EBA

Otázka 6: Nakoľko užitočné sú EBA-GL-2015-02 (usmernenia EBA k minimálnemu zoznamu kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov plánov ozdravenia)?

Otázka 7: Uvedte podrobnosti o oblastiach, v ktorých podľa Vás nie sú usmernenia úplné (pozri rámček 1.1).

	4	6 %
Veľmi užitočné	27	42 %
Užitočné	27	42 %
Pomerne užitočné	5	8 %
Vôbec nie je užitočné	0	0 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	64	100 %

Otázka 8: Nakoľko užitočné sú EBA/RTS/2014/11 (konečný návrh regulačných technických predpisov EBA týkajúcich sa obsahu plánov ozdravenia)?

Otázka 9: Uvedte podrobnosti o oblastiach, v ktorých podľa Vás nie sú štandardy úplné (pozri rámček 1.1).

	4	6 %
Veľmi užitočné	26	41 %
Užitočné	30	47 %
Pomerne užitočné	3	5 %
Vôbec nie je užitočné	0	0 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	64	100 %

Otázka 10: Nakoľko užitočné sú EBA/GL/2014/06 (usmernenia EBA týkajúce sa spektra scenárov, ktoré sa majú použiť v plánoch ozdravenia)? **Otázka 11:** Uvedte podrobnosti o oblastiach,

v ktorých podľa Vás nie sú štandardy úplné (pozri rámček 1.1).

	2	3 %
Veľmi užitočné	16	25 %
Užitočné	35	55 %
Pomerne užitočné	9	14 %
Vôbec nie je užitočné	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	64	100 %

Otázka 12: Nakoľko užitočné sú EBA/RTS/2014/12 (konečný návrh regulačných technických predpisov EBA týkajúcich sa posúdenia plánov ozdravenia)?

Otázka 13: Uvedte podrobnosti o oblastiach, v ktorých podľa Vás nie sú štandardy úplné (pozri rámček 1.1).

	1	2 %
Extrémne užitočné		
Veľmi užitočné	9	14 %
Užitočné	28	44 %
Pomerne užitočné	17	27 %
Vôbec nie je užitočné	0	0 %
Nevzťahuje sa	2	3 %
Bez odpovede	7	11 %
Spolu	64	100 %

Otázka 14 – Považujete počiatočné usmernenia EBA (EBA/REC/2013/02) k vypracovaniu plánov ozdravenia za primerané v nasledujúcich oblastiach?

a) Ukazovatele plánov ozdravenia a úrovne kalibrácie;

	1	2 %
Výborné		
Dobré	13	21 %
Primerané	13	21 %
Zlé	20	32 %
Veľmi zlé	3	5 %
Bez odpovede	13	21 %
Spolu	63	100 %

b) Scenáre a možnosti plánov ozdravenia;

	2	3 %
Výborné		

Dobré	14	22 %
Primerané	16	25 %
Zlé	16	25 %
Veľmi zlé	2	3 %
Bez odpovede	13	21 %
Spolu	63	100 %

c) Identifikácia zásadných funkcií a hlavných oblastí obchodnej činnosti.

	1	2 %
Výborné		
Dobré	8	13 %
Primerané	19	30 %
Zlé	18	29 %
Veľmi zlé	4	6 %
Bez odpovede	13	21 %
Spolu	63	100 %

Otázka 15: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty riešene vo vyššie uvedených otázkach (pozri rámček 1.1)?

2. Celkové usmernenia poskytnuté EBA alebo v interakcii s ECB (napr. SDT)

Otázka 16: Ak ste poslali ECB otázky, dostali ste odpovede v primeranom čase?

Veľmi rýchla odpoveď	5	8 %
Rýchla odpoveď	7	11 %
Odpoveď v primeranom čase	24	39 %
Neskorá odpoveď	9	15 %
Bez odpovede	1	2 %
Nevzťahuje sa	12	19 %
Bez odpovede na túto otázku	4	6 %
Spolu	62	100 %

Otázka 17: Sú odpovede ECB jasné a dobre vysvetlené?

	4	6 %
Vždy		
Často	22	35 %
Niekedy	17	27 %
Zriedka	3	5 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	13	21 %
Bez odpovede	3	5 %
Spolu	62	100 %

Otázka 18: Zlepšujú odpovede ECB kvalitu plánov ozdravenia?

Vždy	11	18 %
Často	17	28 %
Niekedy	17	28 %
Zriedka	2	3 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	12	20 %
Bez odpovede	2	3 %
Spolu	61	100 %

Otázka 19: Sú odpovede alebo usmernenia ECB pred zaslaním plánu ozdravenia konzistentné s neskoršou spätnou väzbou poskytnutou na konci cyklu predkladania plánov? **Otázka 20:** Ak nie, opíšte problémy a navrhните zlepšenia (pozri [rámcik 1.2](#)).

	33	53 %
Nie	2	3 %
Nevzťahuje sa	19	31 %
Bez odpovede	8	13 %
Spolu	62	100 %

Usmernenia k časti plánov ozdravenia týkajúcej sa štruktúry a obchodnej činnosti inštitúcie

Otázka 21: Aká bola miera interakcie s SDT v súvislosti s časťou plánov ozdravenia týkajúcou sa štruktúry a obchodnej činnosti inštitúcie?

Vysoká	6	10 %
Stredná	29	47 %
Nízka	19	31 %
Žiadna	3	5 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	62	100 %

Otázka 22: Dostali ste z celkového hľadiska (napr. práca SDT a usmernenia EBA) jasné usmernenia v súvislosti s časťou plánov ozdravenia týkajúcou sa štruktúry a obchodnej činnosti inštitúcie v nasledujúcich oblastiach?

a) Celková obchodná činnosť a stratégia rizík, obchodný model a obchodný plán;

Veľmi dobré	4	7 %
Dobré	27	44 %
Prijateľné	20	33 %
Zlé	3	5 %
Veľmi zlé	0	0 %
Nevzťahuje sa	5	8 %
Bez odpovede	2	3 %
Spolu	61	100 %

b) Identifikácia a mapovanie základných obchodných činností a zásadných funkcií;

Veľmi dobré	6	10 %
Dobré	17	28 %
Prijateľné	21	35 %
Zlé	10	17 %
Veľmi zlé	0	0 %
Nevzťahuje sa	5	8 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	60	100 %

c) Interná a externá previazanosť.

Veľmi dobré	3	5 %
Dobré	18	30 %
Prijateľné	20	33 %
Zlé	13	21 %
Veľmi zlé	0	0 %
Nevzťahuje sa	4	7 %
Bez odpovede	3	5 %
Spolu	61	100 %

Otázka 23: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty štruktúry a obchodnej činnosti inštitúcie riešené vo vyššie uvedenej otázke (pozri [rámcik 1.2](#))?

Usmernenia k časti plánov ozdravenia týkajúcej sa správy

Otázka 24: Aká bola miera interakcie s SDT v súvislosti s časťou plánov ozdravenia týkajúcej sa správy?

Vysoká	12	20 %
Stredná	29	48 %
Nízka	11	18 %
Žiadna	4	7 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	61	100 %

Otázka 25: Dostali ste z celkového hľadiska (napr. práca SDT a usmernenia EBA) jasné usmernenia v súvislosti s časťou plánov ozdravenia týkajúcou sa správy v nasledujúcich oblastiach?

a) Vypracovanie, uchovávanie a aktualizácia plánu ozdravenia;

Veľmi dobré	9	15 %
Dobré	35	57 %
Prijateľné	9	15 %
Zlé	2	3 %
Veľmi zlé	3	5 %
Nevzťahuje sa	2	3 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

b) Integrácia a jednotnosť plánu ozdravenia so správou inštitúcie a jej internými postupmi;

Veľmi dobré	11	18 %
-------------	----	------

Dobré	26	43 %
Prijateľné	16	26 %
Zlé	4	7 %
Veľmi zlé	1	2 %
Nevzťahuje sa	2	3 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

c) Eskalačné postupy na aktivovanie a vykonanie plánu ozdravenia.

Veľmi dobré	10	16 %
Dobré	29	48 %
Prijateľné	13	21 %
Zlé	6	10 %
Veľmi zlé	0	0 %
Nevzťahuje sa	2	3 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

Otázka 26: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty správy riešené v predchádzajúcej otázke (pozri [rámcik 1.2](#))?

Usmernenia v súvislosti s ukazovateľmi plánov ozdravenia

Otázka 27: Aká bola miera interakcie s SDT v súvislosti s ukazovateľmi plánov ozdravenia?

Vysoká	20	33 %
Stredná	25	41 %
Nízka	10	16 %
Žiadna	1	2 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	61	100 %

Otázka 28: Dostali ste z celkového hľadiska (napr. práca SDT a usmernenia EBA) jasné usmernenia v súvislosti s ukazovateľmi plánov ozdravenia v nasledujúcich oblastiach?

a) Súbor alebo rámec ukazovateľov;

Veľmi dobré	7	11 %
Dobré	32	52 %
Prijateľné	17	28 %
Zlé	2	3 %
Veľmi zlé	1	2 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

b) Ako by sa mali nastaviť ukazovatele (v súvislosti s obchodným modelom inštitúcie, jej veľkosťou a zložitou, regulačnými požiadavkami a ďalšími aspektmi), aby sa aktivovali možnosti ozdravenia;

Veľmi dobré	3	5 %
Dobré	15	25 %
Prijateľné	27	44 %
Zlé	12	20 %
Veľmi zlé	1	2 %
Nevzťahuje sa	2	3 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

c) Integrácia a jednotnosť ukazovateľov so všeobecným rámcom riadenia rizík inštitúcie na účely účinného riadenia rizík a krízového riadenia.

Veľmi dobré	4	7 %
Dobré	23	38 %
Prijateľné	24	39 %
Zlé	7	11 %
Veľmi zlé	0	0 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	2	3 %
Spolu	61	100 %

Otázka 29: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty ukazovateľov plánov ozdravenia riešené v predchádzajúcej otázke (pozri [rámcik 1.2](#))?

Usmernenia v súvislosti s možnosťami uzdravenia

Otázka 30: Aká bola miera interakcie s SDT v súvislosti s možnosťami ozdravenia?

Vysoká	15	25 %
Stredná	30	49 %
Nízka	9	15 %
Žiadna	1	2 %
Bez odpovede	6	10 %
Spolu	61	100 %

Otázka 31: Dostali ste z celkového hľadiska (napr. práca SDT a usmernenia EBA) jasné usmernenia v súvislosti s možnosťami ozdravenia v nasledujúcich oblastiach?

a) Posúdenie možností ozdravenia inštitúcie;

Veľmi dobré	4	7 %
Dobré	27	44 %
Prijateľné	22	36 %
Zlé	5	8 %
Veľmi zlé	1	2 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

b) Analýza dôveryhodnosti, vplyvu a realizovateľnosti možností ozdravenia.

Veľmi dobré	5	8 %
-------------	---	-----

Dobré	23	38 %
Prijateľné	22	36 %
Zlé	8	13 %
Veľmi zlé	1	2 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

Otázka 32: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty možností ozdravenia riešené v predchádzajúcej otázke (pozri [rámcik 1.2](#))?

Usmernenia k scenárom

Otázka 33: Aká bola miera interakcie s SDT v súvislosti so scenármi?

Vysoká	10	16 %
Stredná	30	49 %
Nízka	15	25 %
Žiadna	1	2 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	61	100 %

Otázka 34: Dostali ste z celkového hľadiska (napr. práca SDT a usmernenia EBA) jasné usmernenia v súvislosti so scenármi v nasledujúcich oblastiach?

a) Primeranosť zvolených scenárov;

Veľmi dobré	4	7 %
Dobré	21	34 %
Prijateľné	26	43 %
Zlé	6	10 %
Veľmi zlé	2	3 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

b) Vplyv a realizovateľnosť možností ozdravenia v scenároch.

Veľmi dobré	2	3 %
Dobré	22	36 %
Prijateľné	24	39 %
Zlé	8	13 %
Veľmi zlé	2	3 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	2	3 %
Spolu	61	100 %

Otázka 35: Ako by sa mohli ešte viac zlepšiť aspekty scenárov riešené v predchádzajúcej otázke (pozri [rámcik 1.2](#))?

3. Zrozumiteľnosť listov so spätnou väzbou

Otázka 36: Zastávate názor, že listy so spätnou väzbou zaslané

ako odpoveď v rámci druhého kola plánov ozdravenia poskytli dobré informácie v nasledujúcich oblastiach?

a) Ukazovatele plánov ozdravenia a úrovne kalibrácie;

Vždy	7	12 %
Často	20	33 %
Niekedy	15	25 %
Zriedka	5	8 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	8	13 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	60	100 %

b) Scenáre a možnosti plánov ozdravenia;

Vždy	5	8 %
Často	23	38 %
Niekedy	15	25 %
Zriedka	4	7 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	8	13 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	60	100 %

c) Identifikácia zásadných funkcií a hlavných oblastí obchodnej činnosti.

Vždy	5	8 %
Často	20	33 %
Niekedy	11	18 %
Zriedka	4	7 %
Nikdy	3	5 %
Nevzťahuje sa	12	20 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	60	100 %

Otázka 37: Zastáva názor, že listy so spätnou väzbou splnili Vaše potreby z hľadiska zrozumiteľnosti bodov, na ktoré bolo poukázané?

Otázka 38: Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali od Nikdy po Niekedy, čo by bolo možné zlepšiť (pozri [rámcik 1.3](#))?

	4	7 %
Často	26	44 %
Niekedy	12	20 %
Zriedka	4	7 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	8	14 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	59	100 %

Otázka 39: Ak list so spätnou väzbou obsahoval odporúčania / navrhované zmeny plánu ozdravenia, bol Vám poskytnutý dostatočný čas na vykonanie

týchto pripomienok / riešenie týchto nedostatkov pred tým, ako ste predložili ďalší plán ozdravenia alebo *ad hoc* aktualizáciu plánu ozdravenia?

Vždy	19	31 %
Často	20	33 %
Niekedy	11	18 %
Zriedka	1	2 %
Nikdy	1	2 %
Nevzťahuje sa	5	8 %
Bez odpovede	4	7 %
Spolu	61	100 %

Otázka 40: Máte jasne stanovený kanál komunikácie s ECB?

Vždy	49	80 %
Často	9	15 %
Niekedy	2	3 %
Zriedka	0	0 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	0	0 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	61	100 %

Otázka 41: Sú členovia ECB dostupní, aby Vašej inštitúcii objasnili zistenia?

Vždy	27	44 %
Často	19	31 %
Niekedy	8	13 %
Zriedka	1	2 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	3	5 %
Bez odpovede	3	5 %
Spolu	61	100 %

Otázka 42: Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali od Nikdy po Niekedy, čo by bolo možné zlepšiť (pozri [rámcik 1.3](#))?

4. Diskusia s ECB o záležitostiach, na ktoré bolo poukázané v listoch so spätnou väzbou

Otázka 43: Bol Vám pred predložením plánu ozdravenia poskytnutý dostatočný čas na vyjadrenie sa k spätnej väzbe od ECB a jej prediskutovanie s ECB? **Otázka 44:** Ak nie, opíšte problémy a navrhnete zlepšenia (pozri [rámcik 1.4](#)).

Vždy	21	34 %
Často	18	30 %
Niekedy	4	7 %
Zriedka	4	7 %

Nikdy	2	3 %
Nevzťahuje sa	8	13 %
Bez odpovede	4	7 %
Spolu	61	100 %

Otázka 45: Myslíte si, že je proces riešenia / vykonávania záležitostí alebo opatrení uvedených v spätnej väzbe efektívny?

Otázka 46: Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali od Nikdy po Niekedy, čo by bolo možné zlepšiť (pozri [rámcik 1.4](#))?

	13	21 %
Často	24	39 %
Niekedy	12	20 %
Zriedka	2	3 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	5	8 %
Bez odpovede	5	8 %
Spolu	61	100 %

5. Aktualizácia plánov ozdravenia

Otázka 47: Je ľahké kontaktovať orgán dohľadu na účely riešenia záležitostí súvisiacich s aktualizáciou plánov ozdravenia?

Vždy	27	44 %
Často	19	31 %
Niekedy	4	7 %
Zriedka	0	0 %
Nikdy	0	0 %
Nevzťahuje sa	7	11 %
Bez odpovede	4	7 %
Spolu	61	100 %

Otázka 48: Ak sa pri posúdení plánu ozdravenia zistili závažné nedostatky alebo obmedzenia, je obdobie 2 + 1 mesiaca dostatočné na predloženie revidovaného plánu ozdravenia?

Otázka 49: Ak ste na predchádzajúcu otázku odpovedali od Nikdy po Niekedy, čo by bolo možné zlepšiť (pozri [rámcik 1.5](#))?

	0	0 %
Často	6	10 %
Niekedy	9	15 %
Zriedka	12	20 %
Nikdy	3	5 %
Nevzťahuje sa	28	46 %
Bez odpovede	3	5 %
Spolu	61	100 %

Otázka 50: Požiadala ECB o informácie na účely posúdenia revidovaného plánu ozdravenia,

ktoré jej už boli poskytnuté pre počiatočné posúdenie plánu ozdravenia? **Otázka 51:** Uvedte ďalšie podrobnosti a navrhnete zlepšenia (pozri [rámcik 1.5](#)).

	2	3 %
Často	0	0 %
Niekedy	8	13 %
Zriedka	6	10 %
Nikdy	15	25 %
Nevzťahuje sa	26	43 %
Bez odpovede	4	7 %
Spolu	61	100 %

6. Celkové posúdenie plánovania ozdravenia

Otázka 52: Bol z celkového hľadiska proces plánovania ozdravenia pridanou hodnotou pre porozumenie pripravenosti na krízu Vašou inštitúciou?

Vo veľmi významnej miere	10	17 %
Značne	31	52 %
Do istej miery	13	22 %
Veľmi málo	4	7 %
Vôbec nie	0	0 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	1	2 %
Spolu	60	100 %

Otázka 53: Nakoľko formálny bol podľa Vás celkový proces (t. j. nakoľko sa zamerlal skôr na formality než riziká)?

Veľmi praktický	2	3 %
Praktický	9	15 %
Prijateľné	26	43 %
Formálny	13	22 %
Veľmi formálny	7	12 %
Nevzťahuje sa	1	2 %
Bez odpovede	2	3 %
Spolu	60	100 %

Otázka 54: Boli s Vami prediskutované kľúčové riziká?

Starostlivé zváženie kľúčových rizík	16	27 %
Kľúčové riziká často zvážené	20	33 %
Čiastočné zváženie kľúčových rizík	10	17 %
Kľúčové riziká zvážené málo	3	5 %
Kľúčové riziká vôbec neboli zvážené	0	0 %
Nevzťahuje sa	4	7 %

Bez odpovede	7	12 %
Spolu	60	100 %

Otázka 55: Uved'te ďalšie zlepšenia, ktoré nie sú zahrnuté vo Vašich vyššie uvedených odpovediach, ktoré by bolo možné vykonať na zlepšenie celkovej kvality plánovania ozdravenia (pozri **rámček 1.6**).

Rámček 1 – Prieskum medzi subjektmi, nad ktorými sa vykonáva dohľad

Pokiaľ ide o to, čo by bolo možné zlepšiť, jednotlivé významné subjekty, nad ktorými sa vykonáva dohľad, uviedli nasledovné:

1. Štandardy poskytnuté EBA

- Usmernenia EBA k minimálnemu zoznamu kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov plánov ozdravenia (EBA/GL-2015-02) sú v niektorých oblastiach veľmi normatívne (7 bánk), čo subjektom neponecháva nijaký priestor na poskytnutie ich vlastného výkladu (napr. zoznam povinných ukazovateľov). Okrem toho subjekty uviedli, že by im malo byť umožnené vybrať ukazovatele, ktoré sú najvhodnejšie pre ich konkrétny obchodný model (12 bánk), pretože to umožní efektívnejšie zosúladienie so súčasnými potrebami informácií a rámcami riadenia rizík. Subjekty tiež uviedli, že tieto usmernenia by mali obsahovať technické definície (6 bánk) podľa ukazovateľov ozdravenia a byť podrobnejšie v súvislosti s porušením ukazovateľov ozdravenia. Subjekty takisto vyjadrili názor, že interakcia medzi materskou spoločnosťou a dcérskymi spoločnosťami by mala byť lepšie pokrytá a malo by sa rozlišovať medzi povinnými ukazovateľmi pre materskú spoločnosť a dcérske spoločnosti (2 banky);
- Konečný návrh regulačných technických predpisov EBA týkajúcich sa obsahu plánov ozdravenia (EBA/RTS/2014/11) neposkytuje jasné usmernenia k obsahu plánu ozdravenia „integrovanej“ skupiny, ako integrovať jednotlivé významné subjekty (dcérske spoločnosti) do plánu ozdravenia skupiny (3 banky). Okrem toho subjekty uviedli, že banky musia dopĺňať veľké množstvo informácií (na základe usmernení EBA a spätnej väzby ECB), ktoré majú obmedzené využitie v čase krízy a zvyčajne sú uvedené v iných dokumentoch zdieľaných s ECB (8 bánk). Subjekty tiež uviedli, že by sa malo jasne rozlišovať medzi obsahom plánov ozdravenia a obsahom plánovania riešenia krízových situácií a že časti obsahu plánov ozdravenia nie sú relevantné pre činnosti ozdravenia, ale sú veľmi dôležité pre plánovanie riešenia krízových situácií (4 banky);
- V návrhu regulačných technických predpisov EBA týkajúcich sa spektra scenárov, ktoré sa majú použiť v plánoch ozdravenia (EBA/GL/2014/06) sa jasne nevymedzuje metodika reverzného stresového testovania (9 bánk). Okrem toho subjekty uviedli, že by bolo veľmi užitočné bližšie vysvetliť rozdiel medzi rýchlo prebiehajúcimi a pomaly prebiehajúcimi udalosťami (4 banky) a lepšie objasniť závažnosť a časový harmonogram scenárov (3 banky);
- Požiadavky uvedené v konečnom návrhu regulačných technických predpisov EBA týkajúcich sa posúdenia plánov ozdravenia (EBA/RTS/2014/12) sú príliš všeobecné (7 bánk) a bolo by ich možné zlepšiť poskytnutím ďalších usmernení. Okrem toho subjekty uviedli, že by bolo veľmi užitočné bližšie objasniť integrovanie dcérskych spoločností do plánu ozdravenia skupiny (3 banky) a mohlo by byť uvedených viac podrobností o tom, ako by orgány dohľadu mali uplatňovať proporcionalitu zohľadňujúc veľkosť a obchodný model (2 banky);
- Usmernenia EBA sú vo všeobecnosti opisované na veľmi vysokej úrovni a je potrebné zacieliť ich, nasmerovať ich, aby boli vecné (9 banky). Subjekty tiež uviedli, že kalibrácia ukazovateľov ozdravenia by mala byť vysvetlená podrobnejšie (5 banky);

2. Celkové usmernenia poskytnuté EBA alebo v interakcii s ECB (napr. SDT)

- Odpovede alebo usmernenia ECB pred predložením plánu ozdravenia by sa mali zamerať viac na kvalitu plánu ozdravenia a nie na harmonizáciu a porovnateľnosť plánov ozdravenia (3 banky). Okrem toho niektoré subjekty uviedli, že zatiaľ nedostali listy so spätnou väzbou po predložení plánu ozdravenia, ktoré sú už v omeškaní (3 banky);
- Pokiaľ ide o štruktúru a obchodnú činnosť inštitúcie, mali by sa poskytnúť podrobnejšie usmernenia, ako identifikovať/mapovať základné obchodné činnosti a zásadné funkcie a internú a externú previazanosť (10 bánk). Subjekty okrem toho uviedli, že by usmernenia mali byť zosúladené s požiadavkami orgánov pre riešenie krízových situácií (8 bánk). Subjekty tiež uviedli, že interakcia s SDT by sa mala viac týkať prijímania pomoci či odpovedí na technické záležitosti a členovia SDT a ďalší členovia dohliadacích tímov by mali viac vzájomne spolupracovať, aby sa vyhol duplicite úsilia z dôvodu skutočnosti, že požadované informácie už často boli poskytnuté v rámci iného regulačného výkazníctva (4 banky);
- Pokiaľ ide o oblasť správy, podrobnejšie usmernenia by boli užitočné z hľadiska správy, ktorú je potrebné opísať, vzájomného prepojenia s dcérskymi spoločnosťami, eskalačnými procesmi (5 bánk).
- Pokiaľ ide o ukazovatele plánov ozdravenia, mali by sa poskytnúť podrobnejšie usmernenia ku kalibrácii ukazovateľov (8 bánk). Okrem toho subjekty uviedli, že by im mala byť poskytnutá väčšia pružnosť pri posudzovaní voľby ukazovateľov ozdravenia inštitúcie (5 bánk);

- Pokiaľ ide o možnosti ozdravenia, viac podrobností by sa malo poskytnúť v súvislosti s kritériami posudzovania dôveryhodnosti a uskutočniteľnosti možností ozdravenia (11 bánk);
- Pokiaľ ide o scenáre, celková miera požadovaných podrobností nie je vždy jasná (4 banky). Okrem toho, aspekty načasovania by mali byť jasnejšie (2 banky) a scenáre / prístupy reverzného stresového testovania nie sú vysvetlené dostatočne podrobne (5 bánk);

3. Zrozumiteľnosť listov so spätnou väzbou

- Pokiaľ ide o listy so spätnou väzbou spĺňajúce potreby z hľadiska zrozumiteľnosti bodov, na ktoré bolo poukázané, malo by sa jasne rozlišovať medzi ozdravením a plánovaním riešenia krízových situácií (2 banky), uvítaných by bolo viacero podrobností k odporúčaniam, aby sa vykonali očakávané zlepšenia (10 bánk), väčšia pružnosť pri analýze a väčšia vôľa porozumieť pohľadu banky na ukazovatele ozdravenia a úrovně spúšťacích faktorov (2 banky). Niekoľko bánk tiež uviedlo, že zatiaľ nedostali listy so spätnou väzbou (7 bánk);
- Pokiaľ ide o dostupnosť členov ECB objasniť zistenia, mala by byť lepšia koordinácia a komunikácia medzi všetkými stranami zapojenými do plánovania ozdravenia (6 bánk). Niektoré banky tiež uviedli, že čas vyčlenený na vykonanie odporúčaní je často príliš krátky (3 banky);

4. Diskusia s ECB o záležitostiach, na ktoré bolo poukázané v listoch so spätnou väzbou

- Pokiaľ ide o spätnú väzbu ECB pred opätovným predložením plánu ozdravenia, subjekty uviedli, že harmonogram/termíny pre vykonanie zmien v plánoch ozdravenia veľkých cezhraničných skupín by mali zohľadňovať rozdiely v miestnom manažmente/kalendároch dohľadu, ktoré nemusia byť kompatibilné s požiadavkami v oblasti dohľadu. V tejto oblasti je potrebná väčšia pružnosť a podporuje sa dialóg/výmena informácií medzi orgánmi dohľadu. Subjekty tiež poznamenali, že komunikácia bola pomerne jednostranná a že nebolo možné vyjadriť sa k spätnej väzbe od ECB (3 banky);
- Pokiaľ ide o riešenie/vykonanie záležitostí či opatrení uvedených v spätnej väzbe, subjekty uviedli, že by mal byť bankám poskytnutý dostatočný čas na pripomienky, ako aj dostatok času na vykonanie konečného posúdenia orgánu dohľadu (3 banky). Subjekty okrem toho uviedli, že ECB kontroluje všetky zložky z usmernení EBA bez úplného prepojenia, čo je pre banku relevantné a čo nie, čo vedie k začleneniu dodatočných informácií do plánov ozdravenia, ktorých využitie v čase krízy je pre inštitúciu obmedzené (5 bánk);

5. Aktualizácia plánov ozdravenia

- Pokiaľ ide o obdobie 2 + 1 mesiaca na predloženie revidovaného plánu ozdravenia (keď sa pri posúdení plánu ozdravenia zistili významné nedostatky alebo obmedzenia), subjekty uviedli, že toto obdobie by malo byť pružné v závislosti od zistených významných nedostatkov a obmedzení a ak sa zistia významné problémy, časový rámec je príliš krátky (18 bánk);
- Pokiaľ ide o informácie, ktoré ECB požaduje pre posúdenie revidovaného plánu ozdravenia, subjekty uviedli, že niekedy sú informácie už dostupné, ale zdá sa, že nie sú efektívne zdieľané so všetkými zapojenými orgánmi dohľadu (4 banky);

6. Celkové posúdenie plánovania ozdravenia

- Byť konkrétnejší v súvislosti so zlepšením kľúčových prvkov a menej formálny odkazujúc na usmernenia, čo môže znížiť účinnosť v praxi (7 bánk);
- Lepšie by sa mohli využiť synergie medzi informáciami požadovanými pre plánovanie ozdravenia (JMD) a informáciami požadovanými pre plánovanie riešenia krízových situácií (SRB). To by výrazne prispelo k jednotnosti príslušných informácií/údajov (a tiež by sa predišlo zbytočnému prekryvaniu) a bolo by prínosné pre orgány dohľadu ako aj pre banky (1 banka);
- Zdá sa, že zameranie na harmonizáciu všetkých (európskych) plánov ozdravenia sa vzdáva rozdielov medzi jednotlivými bankami. Poznámky a spätná väzba nepomáhajú k prevádzkovej použiteľnosti plánu ozdravenia a pripravenosti banky na fázu ozdravenia. Namiesto toho, ako sa zdá, sa riešia záležitosti týkajúce sa porovnateľnosti plánov ozdravenia medzi bankami a podľa nášho názoru by toto nemalo byť konečným cieľom plánovania ozdravenia (1 banka);
- Plán ozdravenia by mal byť strategický dokument, na ktorom sa podieľa správna rada banky. Avšak s požiadavkami sa z plánu ozdravenia stal veľký dokument (so stovkami/tisícami strán), ktorý je ťažko čitateľný a pochopiteľný (1 banka).

Odpoveď ECB

Zhrnutie

Čo sme zistili

Bod IV

ECB uznáva, že finalizácia dohôd trvá vzhľadom na zložitosť rokovaní s veľkým počtom rôznych orgánov dlhšie, než sa predpokladalo. Napredujeme však stálym tempom a uzavretie písomných dohôd kolégií orgánov dohľadu sa očakáva v krátkom časovom horizonte.

Bod V

ECB poskytla Dvoru audítorov dokumenty a informácie potrebné na posúdenie prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB pri zavádzaní postupov krízového riadenia ECB v jej funkcii dohľadu, v súlade s mandátom Európskeho dvora audítorov, ako stanovuje článok 27.2 Protokolu o štatúte ESCB a ECB (ďalej len „Štatút ESCB“) a článok 20 ods. 7 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu. ECB v tomto ohľade nesúhlasí s vyjadrením Dvora audítorov, že nemôže vyvodiť závery o prevádzkovej efektívnosti riadenia tohto procesu z dôvodu nedostatočnosti dôkazov poskytnutých ECB. ECB v súlade so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo Štatútu ESCB a z nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu s Dvorom audítorov v plnej miere spolupracovala s cieľom uľahčiť výkon auditu a vynaložila značné množstvo času a zdrojov na to, aby auditorskému tímu poskytla značný počet dokumentov a vysvetlení. Niektoré dokumenty týkajúce sa jednotlivých významných inštitúcií nebolo možné poskytnúť v plnom rozsahu alebo boli poskytnuté v upravenej podobe, všetky však boli v súlade s mandátom Európskeho dvora audítorov.

Bod VI

V súvislosti s poznámkami Dvora audítorov o nedostatku ucelených dôkazov ECB znovu opakuje svoje stanovisko, ktoré uviedla v rámci pripomienok k predchádzajúcemu bodu. Pripomienky k ostatným zisteniam v tomto bode:

1. ECB sa riadi usmerneniami EBA týkajúcimi sa včasnej intervencie. Operačné zásady o posudzovaní včasnej intervencie sa každoročne aktualizujú a predkladajú spoločným dohľadacím tímom. Najnovšie zásady, vypracované v septembri 2017, sa v priebehu auditu nebrali do úvahy. Zaoberajú sa však otázkami, na ktoré Dvor audítorov poukazuje (napr. opisujú ukazovatele a objektívne kritériá).
2. V každej krízovej situácii sa zvažujú všetky právomoci v oblasti dohľadu a včasnej intervencie. ECB neobmedzuje potenciálne využitie svojich právomocí len na konkrétne scenáre.

ECB sa riadi usmerneniami EBA o posudzovaní FOLTF. ECB zostavila: i) operačné zásady posudzovania FOLTF pre spoločné dohľadacie tímy a ii) dodatočné interné zásady, podľa ktorých sa určuje, či subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá (podľa článku 18 nariadenia o SRM). Tieto zásady boli zahrnuté v dokumentácii, ktorú Dvor audítorov podrobil auditu.

Prístup k dôkazom

Bod VII

ECB poskytla Dvoru audítorov všetky požadované dokumenty týkajúce sa postupov a pravidiel. Pokiaľ ide o informácie týkajúce sa konkrétnych bánk, Dvor audítorov si vyžiadal kompletne cykly plánovania ozdravenia ôsmich bánk a úplné dohľadové spisy piatich bánk v rôznych fázach krízy. V tejto súvislosti ECB Dvoru audítorov poskytla:

- anonymizované výňatky z deviatich plánov ozdravenia (banky boli vybraté náhodne) a tri listy so spätnou väzbou k plánom ozdravenia,
- tri anonymizované spisy obsahujúce výňatky z nástrojov posudzovania plánov ozdravenia, listy so spätnou väzbou k nim a spoločné rozhodnutia v súvislosti s časťami plánov ozdravenia týkajúcimi sa ukazovateľov, scenárov a možností (týkajúce sa odlišných bánk),
- tri spisy významných inštitúcií obsahujúce upravené dokumenty o bankách v rôznych fázach krízy (banky boli vybraté náhodne), v ktorých bola utajená iba identita bánk,

- časový priebeh krízy anonymizovanej významnej inštitúcie vo formáte Excel.

Mandát ECB v súvislosti s plánmi ozdravenia sa obmedzuje len na ich posudzovanie (preto nezahŕňa ich prípravu) a audítorský mandát Dvora audítorov spočíval výlučne v hodnotení prevádzkovej efektívnosti posudzovacieho procesu. Z tohto dôvodu sa nazdávame, že Dvor audítorov mohol hodnotiť prevádzkovú efektívnosť tohto procesu, keďže mal prístup ku kompletnému súboru hodnotiacich nástrojov a k horizontálnym zásadám, ktoré majú k dispozícii spoločné dohliadacie tímy, i k posudkom troch plánov ozdravenia.

Pokiaľ ide o jednotlivé krízové prípady, ECB sa domnieva, že Dvoru audítorov bol poskytnutý dostatok informácií na zhodnotenie prevádzkovej efektívnosti krízového riadenia ECB. Dvor audítorov mal prístup k vybraným dokumentom z anonymizovaných dohľadových spisov (posúdenia včasnej intervencie, správy pre Radu pre dohľad, interné správy s analýzou atď.). Dvoru audítorov bol súčasne poskytnutý prístup k príslušnej dokumentácii zostavenej horizontálnymi funkciami jednotného mechanizmu dohľadu.

Čo odporúčame

Bod IX

Formálna koordinácia v kolégiách sa podstatne zlepšila po uzavretí dohôd WCCA. V praxi sa koordinácia zlepšuje realizáciou každého ročného dohľadového cyklu kolégií dohľadu, ktoré sú plne funkčné.

Stanovovanie ďalších zásad týkajúcich sa ukazovateľov plánu ozdravenia je pre odbor ECB pre krízové riadenie prioritou. V cykle za rok 2017 boli existujúce zásady EBA doplnené o vzájomné referenčné porovnávanie, vďaka ktorému môžu spoločné dohliadacie tímy lepšie hodnotiť primeranosť ukazovateľov jednotlivých bánk. Porovnávacie referenčné hodnoty sa budú aj naďalej každoročne aktualizovať.

Bod XI

1. Všetky problémy sa pred zvažovaním krízových opatrení vyčísľujú, čo potvrdzuje dokumentácia, ktorá bola Dvoru audítorov poskytnutá v priebehu auditu (posúdenia včasnej intervencie, správy Rady pre dohľad, interná analýza atď.).
2. ECB systematicky monitoruje kvalitu aktív bánk, a to tak na diaľku (napr. monitorovacími činnosťami spoločných dohliadacích tímov a pokračujúcou prácou pracovnej skupiny poverenej riešením problémových úverov, ktorá bola zriadená v júli 2015), ako aj priamo na mieste, prostredníctvom špecializovaných previerok zameraných na kreditné riziko (ktorých bolo v roku 2016 vykonaných viac ako 60).
3. ECB sa riadi usmerneniami EBA o posudzovaní FOLTF. ECB tiež zostavila: i) operačné zásady posudzovania FOLTF pre spoločné dohliadacie tímy a ii) dodatočné interné zásady, podľa ktorých sa určuje, či subjekt zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá (podľa článku 18 nariadenia o SRM). Príslušné zásady boli zahrnuté v dokumentácii, ktorú Dvor audítorov podrobil auditu.

Audítorský prístup a metodika auditu

Bod 14

Treba poznamenať, že v rámci auditu bolo Dvoru audítorov poskytnutých 509 dokumentov (v celkovom rozsahu približne 5 800 strán). Celkovo sa medzi audítorovým tímom Dvora audítorov a pracovníkmi ECB uskutočnilo 38 stretnutí.

Bod 16

Boli sprístupnené všetky požadované dokumenty týkajúce sa postupov a pravidiel. V prípadoch týkajúcich sa konkrétnych bánk boli Dvoru audítorov sprístupnené dokumenty, ktoré umožňovali skontrolovať implementáciu procesov bez odhalenia identity jednotlivých bánk. Úprava dokumentov bola vzhľadom na prísne pravidlá Dvora audítorov v oblasti zachovania dôvernosti veľmi limitovaná a zameraná iba na utajenie identity bánk, ktorá nebola na účely auditu potrebná.

Pripomienky

Organizačná štruktúra, prijímanie a pridelenie zamestnancov na činnosti krízového riadenia

Bod 25

Posledná veta tohto bodu naznačuje, že ECB nemá zavedený proces na prehodnotenie personálnych potrieb či preloženie pracovníkov v prípade krízy. V prípade krízy je však spoločný dohliadač tím podporovaný CRM a ďalšími zdrojmi v rámci DG/MS IV. ECB navyše zastáva názor, že špeciálne postupy nie sú potrebné, keďže vedenie má možnosť v prípade potreby presúvať zdroje medzi oddeleniami.

Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením

Bod 29

Usmernenia pre spoločné dohliadacie tímy týkajúce sa dohôd kolégií sú k dispozícii v systéme IMAS. Tieto interné usmernenia sú komplexné a zahŕňajú odkazy na právny rámec a dokumenty EBA, pokyny a vzory na mapovanie skupín, vzory (obsahujúce príklady) dohôd WCCA, operačné kroky a interné postupy na schvaľovanie dohôd WCCA, ako aj vzory programu dohľadového hodnotenia pre kolégiá.

Vzor dohôd WCCA upravuje minimálny súbor informácií, ktoré sa vymieňajú v krízovej situácii, s odkazom na minimálne právne požiadavky [článok 17 ods. 3 a článok 19 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/98 a článok 13 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2016/99], pričom žiadny člen kolégia nepožiadala o uvedenie informácií nad rámec týchto právnych požiadaviek.

Bod 30

Do konca októbra 2017 bolo uzatvorených dvanásť dohôd WCCA, dve boli v procese schvaľovania, štrnásť v procese interného preskúmania a dve boli predmetom rokovaní.

Pri uzatváraní dohôd WCCA sa prioritou nestanovovala na základe rizika, keďže právne predpisy druhého stupňa vyžadujú uzatvorenie dohôd WCCA pre všetky kolégiá, bez možnosti uplatňovať prístup založený na hodnotení rizika. Hlavným faktorom, ktorý mal vplyv na uzatváranie dohôd, bola zložitnosť plynúca z rôzneho usporiadania kolégií a zo spolupráce s orgánmi veľkého počtu jurisdikcií, ako aj nutnosť začlenenia rozsiahleho súboru rôznych požiadaviek do jednotného spoločného dokumentu.

Napriek tomu, že niektoré dohody WCCA ešte neboli uzavreté, požiadavky na spoluprácu medzi orgánmi členských štátov EÚ sú stanovené v príslušných právnych predpisoch a ich uplatňovanie teda vo veľkej miere nezávisí od existencie dohôd WCCA. Riziko, že by chýbajúca dohoda WCCA mohla znížiť schopnosť ECB včasne a efektívne reagovať na krízu, je preto pomerne obmedzené.

Bod 31

Riadenie úloh spoločných dohliadacích tímov súvisiacich s kolégiami v krízovej situácii je podrobne opísané v delegovanom nariadení Komisie (EÚ) 2016/98 a vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2016/99, ktoré sú s cieľom zjednodušiť spoločným dohliadacím tímom prístup zaradené v systéme IMAS. V sekcii 3.12 príručky dohľadu sú navyše uvedené operačné zásady týkajúce sa fungovania kolégií. ECB preto s týmto zistením nesúhlasí.

Bod 32

ECB v súčasnosti pracuje na vymedzení rámca dohľadu nad finančnými konglomerátmi. Jeho implementácia sa očakáva v ďalšom cykle dohľadu, po jeho schválení. Spoločné dohliadacie tímy v súčasnosti v súvislosti s finančnými konglomerátmi vychádzajú z postupov príslušných vnútroštátnych orgánov uplatňovaných pred vznikom jednotného mechanizmu dohľadu.

Bod 33

Vzor dohôd WCCA upravuje minimálny súbor informácií, ktoré sa vymieňajú v krízovej situácii, s odkazom na minimálne právne požiadavky [článok 17 ods. 3 a článok 19 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2016/98 a článok 13 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2016/99], pričom žiadny člen kolégia nepožiadala o uvedenie informácií nad rámec týchto právnych požiadaviek. Ako bolo spomenuté, časť vzoru týkajúca sa interakcie medzi kolégiami orgánov dohľadu a kolégiami orgánov pre riešenie krízových situácií je neúplná, keďže kolégiá pre riešenie krízových situácií boli zriadené len nedávno. Práca na tejto oblasti pokračuje, a to na základe skúseností nadobudnutých v predchádzajúcich cykloch kolégií od zriadenia SRB.

Interakciu s SRB a ďalšími zainteresovanými stranami je potrebné zlepšiť

Bod 37

Miera sprístupňovania informácií Jednotnej rade pre riešenie krízových situácií v nekrízových situáciách bola dohodnutá spolu s SRB a vychádzala z prvotného posúdenia potrieb v čase uzavretia súčasného memoranda o porozumení (t. j. koncom roka 2015). V súlade so memorandom o porozumení ECB sprístupňuje SRB všetky informácie, ktoré sú potrebné v súvislosti s plánovaním riešenia krízových situácií. Miera výmeny informácií sa zvyšuje v krízovej situácii, keď sú SRB predkladané dodatočné informácie buď automaticky cez systém IMAS alebo prostredníctvom systému Darwin.

Bod 38

V prípade krízy ECB automaticky sprístupňuje SRB rozšírený súbor relevantných informácií nastavením „symbolu rozšírených informácií“ v systéme IMAS. Okrem situácií, keď je banka predmetom opatrenia včasnej intervencie, k tomu dochádza vo všetkých situáciách, pri ktorých by zhoršenie finančnej situácie mohlo viesť k porušeniu alebo pravdepodobnému porušeniu požiadaviek dohľadu.

V prípade potreby si SBR vyžiada viac informácií. Žiadostiam sa prikladá vysoká priorita a informácie sú v systéme Darwin sprístupnené hneď po zozbieraní.

SRB je navyše pozývaná na všetky zasadania Rady pre dohľad v súvislosti s bankami v krízových situáciách, vďaka čomu je automaticky rovnako informovaná ako členovia Rady pre dohľad.

Bod 39

Ďalšie informácie sú v predchádzajúcich pripomienkach ECB. Vzhľadom na to, že ECB sa s SRB dohodla na i) súbore informácií vymieňaných na účely plánovania riešenia krízových situácií; ii) postupoch zvyšovania miery výmeny informácií v krízových situáciách a iii) efektívnych komunikačných kanáloch (Darwin a IMAS), ECB nesúhlasí s tvrdením o negatívnom vplyve na prevádzkovú efektívnosť výmeny informácií.

Prebiehajúca revízia memoranda o porozumení má za cieľ zohľadniť skúsenosti získané za posledné dva roky a ďalej rozšíriť rozsah informácií, ktoré sa SRB poskytujú automaticky.

Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB)

Bod 40

Bankový dohľad ECB má vlastné interné postupy monitorovania a internej distribúcie všetkých relevantných dokumentov, ktoré pripravuje ERSB a ktoré sa predkladajú na rokovania a písomné konzultácie jeho generálnej rade, riadiacemu výboru a poradnému výboru pre technické otázky. Medzi tieto dokumenty patria nielen návrhy a finálne verzie varovaní alebo odporúčaní, ale aj ďalšie dokumenty dôležité pri identifikácii systémového rizika ohrozujúceho finančnú stabilitu. Príslušné usmernenia pre spoločné dohliadacie tímy sa uvádzajú v príručke dohľadu v súvislosti s postupom SREP. Systémové riziká ohrozujúce finančnú stabilitu sa teda v rámci dohľadového hodnotenia a krízového riadenia ECB zohľadňujú.

Spolupráca s príslušnými orgánmi

Bod 41

ECB by chcela poznamenať, že memorandá o porozumení podpísala nielen s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy, ale aj s niekoľkými vnútroštátnymi orgánmi pre trhy v členských štátoch EÚ a tiež s orgánmi tretích krajín a orgánmi EÚ. Okrem toho uzavrela memorandum o porozumení s SRB.

Bod 42

So všetkými orgánmi, ktoré ECB v rámci prvej série rokovaní označila za prioritné, prebiehajú rokovania. „Hlavné orgány dohľadu“ majú okrem toho najvyššiu prioritu, čo tiež poukazuje na to, že konanie ECB je v súlade s jej prioritami.

Plánovanie ozdravenia

Využívanie národných expertov znamená potenciálne konflikty v oblasti riadenia

Bod 50

Príručka dohľadu umožňuje národným expertom z horizontálnych funkcií *zúčastňovať sa* na rokovaníach o posudzovaní plánov ozdravenia. Posudzovanie teda nikdy nie je výhradne úlohou

pracovníka príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý nie je súčasťou príslušného spoločného dohliadacieho tímu. Tento pracovník spolupracuje s členmi spoločného dohliadacieho tímu a s CRM. To isté platí aj v ďalších oblastiach, keďže spolupráca s národnými expertmi sa nevzťahuje len na posudzovanie plánov ozdravenia.

Bod 53

Zákonodarca poveril zostavením usmernení, v ktorých sa stanoví minimálny zoznam kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov, orgán EBA (článok 9 ods. 2 BRRD). Stanovenie ďalších zásad týkajúcich sa ukazovateľov plánu ozdravenia je jednou z priorít CRM. V hodnotiacom cykle za rok 2017, ktorý sa začal v septembri 2017, boli zásady poskytnuté spoločným dohliadacím tímom doplnené o vzájomné referenčné porovnávanie, vďaka ktorému môžu lepšie hodnotiť primeranosť ukazovateľov jednotlivých bánk. Porovnávacie referenčné hodnoty sa budú aj naďalej každoročne aktualizovať.

Bod 54

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodu 53. Vzhľadom na dodatočnú referenčnú analýzu uskutočnenú pre cyklus za rok 2017 (ktorej výsledky boli predložené všetkým spoločným dohliadacím tímom v októbri 2017) sa ECB domnieva, že referenčná analýza bola vykonaná a že spoločné dohliadacie tímy ju používajú pri posudzovaní plánov ozdravenia.

Bod 59

Všetky orgány dohľadu vrátane expertov príslušných vnútroštátnych orgánov majú prístup k informáciám dohľadu cez systém IMAS. Používanie systému IMAS a kľúčových štatistík ako referenčného zdroja je súčasťou štandardného školenia v oblasti dohľadu. preto relevantnosť tohto zistenia nie je jasná.

Bod 60

Prepojenie medzi posúdením plánu ozdravenia a prebiehajúcou činnosťou dohľadu je opísané v príručke dohľadu.

Bod 61

V nadväznosti na posudzovanie plánov ozdravenia sa pripravujú viaceré štandardizované dokumenty so všetkými informáciami potrebnými na použitie plánov ozdravenia v krízových situáciách. Zahnutie prehľadu plánu ozdravenia do rokovaní o krízovom riadení je užitočný návrh, ktorý už bol vzatý do úvahy.

Bod 65

ECB znovu opakuje stanovisko z pripomienok k bodu 16.

Bod 66

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodu VII.

Identifikovanie krízy

Bod 69

Okrem dvoch hlavných dokumentov má ECB k dispozícii aj ďalšie zásady:

1. V súvislosti s včasnou intervenciou sa spoločným dohliadacím tímom na každý cyklus posudzovania v rámci procesu SREP sprístupňuje súbor dodatočných dokumentov (vrátane podrobných operačných zásad). Dokumenty obsahujú zásady v oblastiach ako sú spúšťače faktory, prepojenia medzi posudzovaním včasnej intervencie a procesom SREP, kritériá posudzovania, dostupné opatrenia, spolupráca s SRB a súlad s inými posúdeniami. Zásady boli spoločným dohliadacím tímom sprístupnené v septembri 2015, 2016 a 2017 a dopĺňajú usmernenia EBA o včasnej intervencii.
2. V súvislosti s posudzovaním FOLTF majú spoločné dohliadacie tímy k dispozícii dodatočný balík obsahujúci správu schválenú Radou pre dohľad o uplatňovaní usmernení EBA o posudzovaní FOLTF v rámci ECB, ako aj časový harmonogram a procedurálne kroky na posudzovanie FOLTF zahŕňajúce viaceré scenáre (napr. rýchle alebo pomalé napredovanie).

Bod 70

Právomoci ECB a podmienky upravujúce použitie opatrení včasnej intervencie sú stanovené v právnych predpisoch (smernica BRRD a vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa smernica transponuje) a v záujme jednoduchšieho použitia sa opakujú aj v operačných zásadách, ktoré mali spoločné dohliadacie tímy k dispozícii v cykle hodnotenia SREP za rok 2017. Objektívne prvky na účely vypracovania posudku dohľadu o včasnej intervencii sú podrobne opísané v usmerneniach EBA o včasnej intervencii. Ak je splnený aspoň jeden zo spúšťacích faktorov, orgán dohľadu musí vykonať posúdenie potreby včasnej intervencie. Tento postup sa v rámci ECB pravidelne uplatňuje. Usmernenia EBA navyše poskytujú konkrétny zoznam významných udalostí, ktoré spúšťajú posúdenie včasnej intervencie (vrátane príkladov).

Bod 71

Všetky pripomienky Dvora audítorov už boli zodpovedané v zásadách poskytnutých v septembri 2017 v rámci posudzovania včasnej intervencie za rok 2017. Zásady obsahujú napríklad: i) konkrétne relevantné požiadavky (pokiaľ ide o kapitál, likviditu a riadenie) a ii) vzor, na ktorého základe sa zaznamenávajú a opisujú porušenia alebo pravdepodobné porušenia. Zistenie z bodu 71 sa teda nevzťahuje na súčasné zásady.

Bod 72

Ďalšie informácie sú v predchádzajúcich pripomienkach ECB, ktoré poukazujú na to, že pracovníci ECB majú k dispozícii dodatočné operačné zásady.

Bod 77

Usmernenia EBA zahŕňajú tri typy spúšťacích faktorov na vykonanie posúdenia včasnej intervencie (faktor vychádzajúci z celkového skóre SREP, faktor vychádzajúci z podstatných zmien alebo odchýlok a faktor vychádzajúci z významných udalostí). ECB využíva všetky tri typy spúšťacích faktorov. ECB každý rok uskutočňuje posúdenie včasnej intervencie v prípade všetkých bánk, ktoré i) dosahujú skóre SREP „3“ v kombinácii s čiastkovým skóre „4“, alebo ii) skóre SREP „4“. ECB pre spoločné dohliadacie tímy vypracovala operačné zásady týkajúce sa posudzovania včasnej intervencie v kontexte SREP, ktoré každoročne aktualizuje.

Bod 78

Ako už bolo uvedené v pripomienkach k bodu 77 vyššie, ECB využíva všetky tri spúšťacie faktory opísané v usmerneniach EBA. Jediným systematickým spúšťacím faktorom, pri ktorom sa uskutočňuje ročné posúdenie, je skóre SREP, keďže toto sa (minimálne) raz za rok aktualizuje. Podstatné zmeny a iné významné udalosti sa zohľadňujú, ak a keď k nim dôjde, čiže ad hoc.

Bod 79

V súvislosti s poslednou vetou ECB poznamenáva, že časť 3.2 usmernení EBA obsahuje odkaz na ukazovatele monitorované v rámci SREP. ECB v rámci SREP monitoruje rozsiahly súbor ukazovateľov, pričom výsledky sa zohľadňujú v rámci posudzovania včasnej intervencie.

Bod 80

Uvedomujeme si prínos zavedenia procesu zameraného na centrálné monitorovanie všetkých porušení požiadaviek dohľadu. Na tejto oblasti pracujeme. Pokiaľ ide o porušenie spúšťacích faktorov spojených s plánmi ozdravenia, vzhľadom na to, že plány ozdravenia jednotlivých inštitúcií obsahujú (popri minimálnom zozname) rôzne ukazovatele ozdravenia s rôznymi prahovými hodnotami, ich monitorovanie centralizovaným spôsobom nie je jednoduché. Smernica BRRD však od inštitúcií vyžaduje bezodkladné oznámenie prijatia rozhodnutia o vykonaní opatrenia uvedeného v pláne ozdravenia, resp. rozhodnutia o zdržaní sa takéhoto opatrenia. V prípade nedodržania oznamovacích povinností môžu byť inštitúciám uložené sankcie.

Bod 81

Vyššiemu manažmentu a príslušným horizontálnym jednotkám vrátane CRM sa interne distribuuje pravidelne aktualizovaná správa s podrobnými informáciami o porušeníach. Proces eskalácie informácií a spustenia reakcie na krízu v prípade významného zhoršenia situácie je súčasťou núdzového akčného plánu.

V súčasnosti sa pracuje na zlepšovaní systému IMAS, ktorý bude v prípade porušenia alebo pravdepodobného porušenia požiadaviek dohľadu vysielat' automatické upozornenia.

Bod 82

Bližšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodu 81 (prebiehajúce zlepšovanie systému IMAS).

Núdzový akčný plán zahŕňa špecifický postup, prostredníctvom ktorého spoločné dohliadacie tímy do postupu riešenia významného zhoršenia finančného stavu banky začleňujú jej interné zainteresované strany, pričom súčasťou tohto postupu (v prípade potreby) je aj posúdenie FOLTF.

Bod 83

Iba v jednom prípade sa oneskorené poskytnutie informácií zo strany banky považovalo za „neprimerané“. V prípade tejto banky už spoločný dohliadací tím označil mechanizmus eskalácie zahrnutý do plánu ozdravenia za neadekvátny a požiadal o jeho nápravu. V niektorých prípadoch mohli byť rozdiely medzi dátumom porušenia a dátumom vykázania dôsledkom oneskorenia vo vykazovaní (keďže niektoré údaje dohľadu sú dostupné len s určitým oneskorením).

Bod 84

1. ECB v prípadoch pravdepodobného porušenia kapitálových alebo likviditných požiadaviek vždy zvažuje následné opatrenia.
2. Porušenie prahových hodnôt ukazovateľov ozdravenia nevedie k žiadnemu konkrétnemu automatickému opatreniu dohľadu. V prípade porušenia dáva smernica BRD vedeniu banky možnosť rozhodnúť sa, či sa majú aktivovať ozdravné opatrenia, pričom banka je povinná vždy o rozhodnutí informovať orgán dohľadu.

Bod 85

Bol prijatý systematický postup s cieľom zabezpečiť, aby sa systémové riziká a potenciálny mikroprudenciálny vplyv makroekonomického vývoja zohľadňovali v rôznych fázach výkonu dohľadu ECB.

- Odbor pre analýzu rizík ECB podáva pravidelné správy o rizikách a trendoch na makroúrovni, ktoré môžu ovplyvniť finančný systém a bankový sektor. Táto analýza čerpá z rôznych zdrojov vrátane funkcie ECB ako centrálnej banky, monitorovania rizík zo strany EBA, ako aj vlastných prieskumov odboru.
- Rada pre dohľad identifikuje novovznikajúce riziká a na každý rok, pred začiatkom cyklu plánovania dohľadu v rámci spoločných dohliadacích tímov, stanovuje priority dohľadu.
- Spoločné dohliadacie tímy tieto priority zohľadňujú a na každý rok vypracúvajú operačný plán dohľadu, pričom berú do úvahy príslušný dosah na jednotlivé inštitúcie.
- V rámci procesu SREP i v rámci posudzovania RAS sa berú do úvahy všetky relevantné informácie súvisiace s týmito rizikami a prioritami.

Pokiaľ ide o systémové riziká, ktoré identifikuje ESRB, táto analýza sa zohľadňuje v rámci procesu SREP. Príslušné procesy sú zdokumentované v príručke dohľadu.

Bod 86

Identifikácia krízových prípadov neprebíha „automaticky“ prostredníctvom systému. ECB zaviedla systém dvojitého monitorovania, v rámci ktorého situáciu monitoruje CRM i spoločné dohliadacie tímy s cieľom zabezpečiť detekciu všetkých krízových prípadov. Postupy eskalácie informácií vedeniu sú stanovené v núdzovom akčnom pláne a v príslušnej sekcii príručky dohľadu. Rade pre dohľad sa na vyhradených stretnutiach pravidelne predkladajú aktuálne informácie o stave bánk, ktoré podliehajú dôkladnému monitorovaniu.

Bod 88

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodom V, VII, 14 a 16.

Bod 89

ECB v rámci cyklu SREP vykonáva pravidelné posúdenie včasnej intervencie v prípade všetkých relevantných bánk, v súlade s usmerneniami EBA. ECB tiež vykonáva posúdenie včasnej intervencie vo všetkých prípadoch (pravdepodobného) porušenia kapitálových alebo likviditných požiadaviek. Všetky spisy, ktoré kontroloval Dvor audítorov, súviseli s bankami so skóre SREP „3“ alebo „4“, pričom vo všetkých týchto prípadoch sa uskutočnilo posúdenie včasnej intervencie.

Bod 91

V daných prípadoch boli pri posudzovaní včasnej intervencie zohľadnené všetky dostupné relevantné zistenia dohľadu (výsledky dohľadových dialógov, prebiehajúce opatrenia zavedené bankou, zistenia kontrol na mieste, otázky súvisiace s problémovými úvermi, výsledky záťažových testov, možnosti plánu ozdravenia, otázky súvisiace s financovaním a pod.).

Reakcia na krízu

Bod 95

Pokiaľ ide o údaje na úrovni dcérskych spoločností, radi by sme poznamenali, že spoločné dohľadacie tímy môžu svoje banky požiadať o dodatočné údaje o dcérskych spoločnostiach, pričom určité údaje tohto druhu boli zahrnuté do skupinového výkazu.

Bod 96

Dvor audítorov poukazuje na potrebu zaviesť postup, prostredníctvom ktorého sa od bánk vyžaduje uplatňovanie špecifickej politiky tvorby rezerv. Podobne ako v prípade všetkých ostatných právomocí ECB, ktoré sú zakotvené v nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu, sa v tomto ohľade nevyžaduje stanovenie žiadneho špecifického postupu. Uplatňuje sa všeobecný rozhodovací proces ECB (tzn. schválenie Radou pre dohľad, postup schvaľovania Radou guvernérov vychádzajúci z implicitného súhlasu atď.).

Bod 97

ECB dodržiava usmernenia EBA týkajúce sa včasnej intervencie [odsek 11 usmernení stanovuje, že ak je banke priradené skóre SREP „4“, ECB by mala zvážiť opatrenie včasnej intervencie, ktorým je zber informácií na účely ocenenia aktív (článok 27 ods 1 písm. h) smernice BRRD)]. Ako bolo uvedené vyššie, ECB v prípadoch bánk, ktorým bolo priradené skóre SREP „4“, vždy vykonáva posúdenie včasnej intervencie. Pri posudzovaní včasnej intervencie sa berie do úvahy, i) či sú splnené podmienky pre včasnú intervenciu, a ii) ak áno, aké sú najvhodnejšie opatrenia (zohľadňujúc všetky opatrenia v smernici BRRD). Toto zistenie teda nie je relevantné, keďže ECB už proces tohto druhu uplatňuje.

Bod 99

Rade pre dohľad ECB sa predkladajú informácie o výsledkoch kontrol na mieste v kontexte predkladania aktuálnych informácií o jednotlivých bankách. V prípade bánk s vysokým skóre SREP sú spoločné dohľadacie tímy povinné predkladať Rade pre dohľad pravidelne aktualizované informácie. Vedenie je tak o relevantných zisteniach vždy informované.

Bod 102

ECB iniciovala diskusiu o zmenách rámca včasnej intervencie (ďalšie informácie sú v stanovisku ECB CON/2017/47).

Bod 103

Pokiaľ ide o vymedzenie opatrení včasnej intervencie pre rôzne scenáre, dovoľujeme si spochybniť užitočnosť vypracovania zoznamu opatrení pre jednotlivé potenciálne scenáre, keďže krízové prípady sa prejavujú rôznymi spôsobmi. Kríza kapitálu sa napríklad môže zmeniť na krízu likvidity, pomaly napredujúca kríza sa môže zrýchliť a vyžadovať si urgentnejšie opatrenia atď. Všetky opatrenia dohľadu a včasnej intervencie by sa preto mali dať vždy považovať za dostupné.

Bod 105

Opatrenia dohľadu monitorujú spoločné dohľadacie tímy. Z pohľadu rozhodovania a monitorovania sú opatrenia včasnej intervencie podobné bežným opatreniam dohľadu, pričom dodatočným prvkom je interakcia s SRB v súlade s memorandom o porozumení. Je však potrebné poznamenať, že aktivácia opatrení včasnej intervencie prebieha na úrovni intenzívnej dohľadovej angažovanosti (ako stanovuje príručka dohľadu), preto je aj monitorovanie ich implementácie intenzívnejšie.

Bod 108

Dodatočné zásady ECB týkajúce sa posudzovania FOLTF by sa mali vykladať v spojitosti s príslušnými usmerneniami EBA, ktoré ECB dodržiava. Objektívne prvky posudzovania FOLTF sú podrobne stanovené v usmerneniach EBA. Dodatočné zásady ECB sa týkajú len článku 18 ods. 4 písm. a) nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu, kde ECB považovala za nevyhnutné objasniť

svoju politiku, pokiaľ ide o požiadavky na zachovanie povolenia, a stanoviť podrobnejšie operačné zásady pre spoločné dohliadacie tímy.

Bod 109

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodu 108 vyššie. Podrobné operačné zásady vydala ECB ako doplnenie usmernení EBA.

Bod 110

V súlade s odporúčaním Dvora audítorov vydaným v nadväznosti na jeho prvý audit jednotného mechanizmu dohľadu zaviedla ECB osnovy odbornej prípravy, ktoré koordinuje jej odbor pre zabezpečenie kvality dohľadu. Raz za rok sa uskutočňuje prieskum potrieb v oblasti vzdelávania, v rámci ktorého jednotlivé tímy predkladajú svoje požiadavky na odbornú prípravu. Následne sa v záujme uspokojenia týchto potrieb organizujú potrebné školenia. Téma včasnej intervencie je súčasťou pravidelných školení zameraných na oblasť krízového riadenia, ktoré poskytujú pracovníci CRM.

Bod 111

Je potrebné poznamenať, že ECB v priebehu roka 2017 zaznamenala tri prípady plného nasadenia núdzového akčného plánu. Bolo tak možné získať potrebné skúsenosti, ktoré sa v súčasnosti začleňujú do krízového rámca.

Bod 112

ECB na účely auditu poskytla rozsiahly súbor relevantných dôkazov a informácií, okrem iného:

- všetky dostupné informácie o procesoch a pravidlách týkajúcich sa včasnej intervencie,
- vzorovú dokumentáciu troch bánk v krízovej situácii plus dodatočný prípad s podrobným opisom časového priebehu a záznamom videokonferencie na objasnenie niektorých otázok.
- Okrem toho zorganizovala viacero stretnutí a videokonferencií s koordinátormi a členmi spoločných dohliadacích tímov, ako aj s vedúcimi pracovníkmi a expertmi CRM.

ECB pri posudzovaní včasnej intervencie dodržiava usmernenia týkajúce sa včasnej intervencie.

Bod 113

Ak posúdenie včasnej intervencie nevedie k návrhu na prijatie opatrenia, diskusia o právomoci nie je potrebná. V prípade návrhu opatrení včasnej intervencie sa však vypracuje rozhodnutie vrátane opisu právneho základu a dôvodov.

Bod 118

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodom 105 a 112.

Bod 119

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodu 112.

Záver a odporúčania

Bod 120 písm. b)

Pripomienky v tomto bode je potrebné porovnať s kladnými pripomienkami na iných miestach správy, napríklad v súvislosti s vytvorením rámca postupov krízového riadenia (bod III), organizačnou štruktúrou krízového riadenia (bod 20), zavedením procesu získavania podrobných informácií o likvidite v krízových prípadoch (bod 94), či vypracovaním memoranda o porozumení v súvislosti so spoluprácou s SRB (bod 36).

Pokiaľ ide o posudzovanie včasnej intervencie a FOLTF, Dvor audítorov sa vo svojich zisteniach zameriava na nedostatok dodatočných operačných zásad. Ako však ECB uviedla vo svojich pripomienkach k bodom 69 až 72, 97 a 108: i) dodatočné zásady ECB boli vypracované, a ii) tieto dodatočné zásady je potrebné vykladať v spojitosti s usmerneniami EBA týkajúcimi sa posudzovania včasnej intervencie a FOLTF, pričom obidve ECB dodržiava.

Spolupráca a koordinácia v súvislosti s krízovým riadením

Bod 123

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodom 37 a 38. Keď sa banka dostane do finančných ťažkostí, výmena informácií s SRB sa automaticky zintenzívni. SRB sa predkladajú aj dodatočné informácie, ktoré presahujú rámec tejto automaticky rozšírenej výmeny informácií. Žiadosti SRB o poskytnutie informácií sa spracúvajú bezodkladne.

Odporúčanie 1

ECB odporúčanie akceptuje.

a) Pokiaľ ide o dohody WCCA, práca na ich uzavretí je v pokročilom štádiu. Budeme pokračovať v prebiehajúcom úsilí uzavrieť všetky dohody, ktoré sú zatiaľ otvorené. V krátkom čase sa očakáva výrazný posun, keďže v posledných mesiacoch sa v procesoch a rokovaniach s jednotlivými zainteresovanými stranami podarilo dosiahnuť značný pokrok.

Pokiaľ ide o memorandum o porozumení s SRB, práca na jeho revízii pokračuje.

b) V oblasti finančných konglomerátov sa už práca začala. Prvý koncept interného rámca dodatočného dohľadu nad finančnými konglomerátmi by mohol byť hotový už tento rok. Zostávajúce činnosti prebehnú počas roka 2018.

Plánovanie ozdravenia

Odporúčanie 2

ECB odporúčanie akceptuje.

a) Pokiaľ ide o kalibráciu ukazovateľov ozdravenia, EBA už v tejto oblasti vydal príslušné usmernenia, pričom táto činnosť pokračuje aj v rámci revízie sekcie jednotnej príručky dohľadu týkajúcej sa hodnotenia plánov ozdravenia. V rámci cyklu hodnotenia za rok 2017 mali spoločné dohliadacie tímy možnosť hodnotiť kalibráciu ukazovateľov ozdravenia prostredníctvom referenčnej analýzy, ktorú vypracoval odbor CRM.

b) Na cyklus hodnotenia 2017 (ktorý sa začal na konci septembra 2017) už CRM spoločným dohliadacím tímom poskytol vzor súhrnných správ. Tento výkaz je doplnením existujúcich súhrnných výstupov, medzi ktoré patrí list so spätnou väzbou, posudok a formulár spoločného rozhodnutia/EBA (v prípade bánk v rámci kolégia), a bude sa používať v rámci procesu hodnotenia. V rámci cyklu hodnotenia 2017 majú spoločné dohliadacie tímy vypracovať súhrnné správy na základe tohto vzoru.

Identifikovanie krízy

Bod 125

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k príslušným bodom (67 až 79 a 89 až 91).

Odporúčanie 3

ECB odporúčanie akceptuje.

a) ECB súhlasí s návrhom Dvora audítorov vypracovať podrobnejšie zásady týkajúce sa včasnej intervencie, prepojiť ich s núdzovým akčným plánom a stanoviť jednoznačné podmienky presunov medzi rôznymi fázami núdzového akčného plánu. ECB zároveň pracuje na zmene právneho rámca včasnej intervencie – tejto oblasti sa venuje spolu s SRB a Európskou komisiou.

b) ECB súhlasí s odporúčaním Dvora audítorov presadzovať posúdenie včasnej intervencie, akonáhle sa zistí významné zhoršenie finančného stavu banky. Tento postup sa už uplatňuje.

c) ECB súhlasí s odporúčaním Dvora audítorov zamerať sa kontrolu kvality v rámci implementácie interných zásad.

Bod 126

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k príslušným bodom (80 až 86).

Odporúčanie 4

ECB odporúčanie akceptuje.

ECB už od zriadenia jednotného mechanizmu dohľadu pracuje na budovaní integrovaných informačných systémov podporujúcich výkon dohľadu. V roku 2017 boli iniciované projekty zamerané na integráciu informácií týkajúcich sa oznamovania porušení a kríz do systému IMAS.

Reakcia na krízu

Bod 127

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k príslušným bodom (96 až 99).

Odporúčanie 5

ECB odporúčanie akceptuje.

a) V súčasnosti zavedený proces už podľa ECB zabezpečuje kvantifikáciu všetkých relevantných zistení dohľadu.

b) ECB už zaviedla proces, pomocou ktorého je možné získať dodatočné informácie o kvalite aktív inštitúcií, v prípade ktorých došlo k výraznému zhoršeniu finančného stavu.

c) ECB bude vypracúvať pravidelnú konsolidovanú správu o pokroku v prípade všetkých bánk s problematickou kvalitou aktív. Takéto informácie o jednotlivých bankách sa už v súčasnosti predkladajú vyššiemu manažmentu.

Bod 128

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k príslušným bodom (101 až 104).

Odporúčanie 6

ECB súhlasí s odporúčaním v písm. a), no neakceptuje odporúčanie v písm. b).

a) Na objasnenie otázok súvisiacich s včasnou intervenciou už ECB nadviazala kontakt s Európskou komisiou.

b) Vypracovanie komplexných scenárov a potenciálnej postupnosti opatrení ECB nepokladá za užitočné, keďže krízové prípady sa prejavujú rôznymi spôsobmi a v závislosti od špecifik konkrétnej situácie sa môžu vyžadovať rôzne kombinácie opatrení.

Bod 129

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k príslušným bodom (107 až 109).

Odporúčanie 7

ECB odporúčanie neakceptuje, keďže zásady týkajúce posudzovania FOLTF už vypracovala (ako doplnenie usmernení EBA týkajúcich sa FOLTF). Objektívne prvky, na ktoré odporúčanie odkazuje, sú v plnej miere špecifikované v usmerneniach EBA, ktoré ECB dodržiava.

Bod 130

Ďalšie informácie sú v pripomienkach ECB k bodom V, VI, VII, 14, 15 a 16.

Odporúčanie 8

ECB s odporúčaním nesúhlasí. ECB poskytla Dvoru audítorov dokumenty a informácie potrebné na posúdenie prevádzkovej efektívnosti riadenia ECB v oblasti zavádzania postupov krízového riadenia v jej funkcii dohľadu, v súlade s mandátom Dvora audítorov, ako je stanovené v článku 27.2 Štatútu ESCB a v článku 20 ods. 7 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu.

ECB bude s Dvorom audítorov pri výkone jeho mandátu naďalej plne spolupracovať, v súlade so Štatútom ESCB a nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu.

Udalosť	Dátum
Prijatie memoranda o plánovaní auditu (MPA) / začiatok auditu	28.2.2017
Oficiálne zaslanie návrhu správy Európskej centrálnej banke	3.11.2017
Prijatie záverečnej správy po námietkovom konaní	12.12.2017
Oficiálne odpovede Európskej centrálnej banky prijaté vo všetkých jazykoch	14.12.2017

Európska centrálna banka (ECB) prevzala zodpovednosť za bankový dohľad v roku 2014 v rámci zriadenia jednotného mechanizmu dohľadu. Jej poslaním v tomto ohľade je prispievať k bezpečnosti a zdraviu bankového systému. V eurozóne je približne 120 bankových skupín, ktoré patria do priamej pôsobnosti ECB, zatiaľ čo dohľad nad ostatnými bankovými skupinami vykonávajú vnútroštátne orgány dohľadu v úzkej spolupráci s ECB.

V rámci tohto auditu sa preskúmala prevádzková efektívnosť riadenia ECB v súvislosti s jednou konkrétnou úlohou dohľadu: krízovým riadením. Zistili sme, že ECB stanovila celkovo stabilný rámec krízového riadenia. Konceptia rámca však má nedostatky a existujú náznaky jeho neefektívneho vykonávania, ktoré by sa mali riešiť. Vyjadrujeme niekoľko odporúčaní v súvislosti s lepším využívaním posúdení plánov ozdravenia a vypracovaním prevádzkových usmernení k činnostiam krízového riadenia a zlepšením systémov predkladania správ vedeniu.

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

Úrad pre publikácie

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxemburg
LUXEMBURSKO

Tel. +352 4398-1

Otázky: eca.europa.eu/sk/Pages/ContactForm.aspx

Webová stránka: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

©Európska únia, 2018.

V prípade použitia či šírenia fotografií a iných materiálov, na ktoré sa nevzťahujú autorské práva Európskej únie, je potrebné žiadať povolenie priamo od držiteľov autorských práv.